

VECTOR[®]

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 3 (66) / Rok III / 19.01.2014 r.

HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

Wspomnienie o Wojciechu Kilarze

w rozmowie z Wojtkiem Siudmakiem,
autorem Światowego Projektu Pokoju

W NUMERZE m.in.

- Paryskie życie Ludwika Stommy
- O rodzinie opowiada Krystyna Mazurówna
- Adwokat radzi: rejestracja zagranicznych aktów stanu cywilnego w Polsce
- „Vectorek” – dla dzieci, rozrywka – dla dorosłych
- Program TV, kalendarium wydarzeń, ogłoszenia

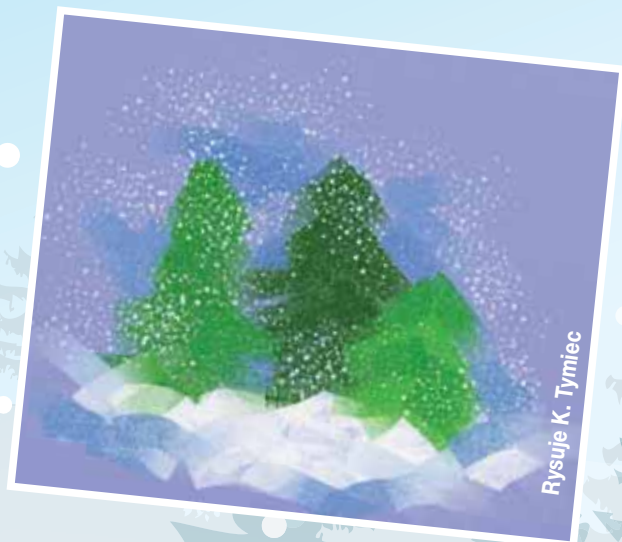
20 STRON

KONKURS

Redakcja „Vectora Polonii”
zaprasza do udziału w konkursie

MOJA CHOINKA

Zdjęcia należy nadsyłać do 15 stycznia 2014 r.
na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Nagrodą jest półroczna prenumerata „Vectora Polonii”.
Zdjęcie zostanie wybrane na podstawie
liczby głosów Czytelników.
Głosy można oddawać
na stronie internetowej:
www.vectorpolonii.com

Wyniki konkursu ogłosimy
na łamach naszego tygodnika 20 stycznia 2014 r.

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ, POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń
na naszym portalu internetowym www.vectorpolonii.com,
w zakładce OGŁOSZENIA

VECTOR
TYGODNIK POLONII

REKLAMA
I OGŁOSZENIA

GASTT
gastronomie-tendance

**HURTOWNIA SPOŻYWCZA
PARIS-RUNGIS**

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy:
Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty
organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.
Dostarczamy na terenie całej Francji i Belgii. Dostawa do 48 godzin max.

TEMAT TYGODNIA:

Wspomnienie o Wojciechu Kilarze

ZAPRASZAMY NA...

Wystawę *Fotografia - ślady epoki i emocji* do Galerii Roi Doré (od 5 grudnia 2013 r. do 1 lutego 2014 r.)

SPIS TREŚCI

4 TU I TERAZ:

Od Redakcji

Lektury obowiązkowe: Paryskie i nie tylko, życie Ludwika Stommy

5 SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI:

Rodzina

6 POLSKIE TROPY:

Po polsku w Breizh

POLONUS TYGODNIA:

Michał Kwiatkowski

7 WYDARZENIA:

- Premier Wielkiej Brytanii prowokuje spór z Polską
- Szybko i... tanio
- W skrócie

8 ADWOKAT RADZI:

Rejestracja zagranicznych aktów stanu cywilnego w Polsce

9 MODA:

W jeansach na ślub

NA ZDROWIE:

Silni woła

10-11 Wspomnienie o Wojciechu Kilarze w rozmowie z Wojtkiem Siudmakiem

12 VECTOREK

13 ROZRYWKA

14 WIDZIANE Z TINQUEUX:

Święto Trzech Króli

15 CO? GDZIE? KIEDY?

Kalendarium wydarzeń polonijnych

BYLIŚMY NA...

Koncerte Trebunie-Tutki i Twinkle Brothers

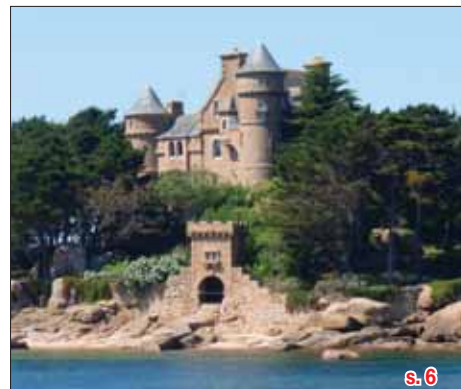
16-17 PROGRAM TV

18 HOROSKOP, PRZEPIS KULINARNY, PRENUMERATA

19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA

20 SZTUKA NIECODZIENNA:

Bilety, bilety, bilety

s. 6

s. 9

s. 14

s. 20

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF
Julitta Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION
Anna Garnys, Alicja Połap,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Natalia Rybińska, Katarzyna Tymiec

FEUILLETONS
Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociolek

EDITEUR
Editions yot-art

SIEGE SOCIAL
6, rue Sainte Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Józef Rudek

IMPRESSION
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETTERS A LA REDACTION
redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

Wojciech Kilar, którego niedawno pożegnaliśmy, jest bohaterem naszej okładki w tym tygodniu. Jednak dla większości z nas będzie on bohaterem zawsze. Był ambasadorem polskiej kultury na świecie i orędownikiem pokojowego współistnienia, a jego muzyka jest tego najlepszym dowodem. Odszedł, ale nigdy nie przestanie być obecny, poprzez swoją muzykę zapewnił sobie nieśmiertelność.

Każdego dnia docierają do nas różnego rodzaju smutne informacje, ale jest także sporo tych dobrych... Jedną z nich chcielibyśmy się z Państwem podzielić. „Vector Polonii” rozwija się z tygodnia na tydzień. Nasze starania zostały docenione przez francuską Commission Paritaire des Publications et Agences de Presse (CPPAP), która przyznała naszej publikacji numer 1215 I 92120. Oznacza to, że nasz tygodnik otrzymał status samodzielnej gazety w świetle prawa francuskiego. Tym samym nie

jesteśmy już dodatkiem do „Angory”, ale stanowimy odrębną, niezależne czasopismo, co stwarza także możliwość zakupu tylko „Vectora Polonii” bez „Angory” (w cenie 1,50 €) lub razem z nią (3,50 €). Szczegółowe informacje na temat prenumeraty znajdują Państwo na stronach 18 i 19. Inną dobrą informacją jest to, że po raz kolejny zwiększyliśmy liczbę stron. Do września 2013 r. wydawaliśmy 8-stronicowy tygodnik, w październiku podwoiliśmy liczbę stron, a od dziś co tydzień będziemy przygotowywać ich 20!

Cieszymy się z każdego małego sukcesu. Chętnie informujemy Państwa o sukcesach innych. W zeszłym roku, w jednym z czerwcowych numerów VP rozmawialiśmy z Wojtkiem Siudmakiem o postępach w przygotowaniach Światowego Projektu Pokoju. Byliśmy bardzo dumni obserwując Inaugurację Projektu. Dziś, z jego pomysłodawcą rozmawiamy właśnie o polskim kompozytorze - pierwszym laureacie Nagrody. Słowa ks. Twardowskiego „Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą” wydają się mieć swoje uzasadnienie. Spieszmy się więc...

Lektury obowiązkowe: Paryskie i nie tylko, życie Ludwika Stomma

Święta mają to do siebie, że upływają znacznie szybciej niż normalne dni pracy. Na pocieszenie pozostają nam dodatkowe kilogramy, które w ramach noworocznych postanowień należy zgubić, wszechobecne igły choinki, które w okolicach czerwca zostają wyparte przez piasek przyniesiony z plaży, no i oczywiście przeróżne prezenty. Część tych mniej udanych może uda się zrecyklingować, inaczej mówiąc „puścić w obieg”, a na dłużej zostanie nam to, co naprawdę zostało ofiarowane z myślą o obdarowywanym, a także książki, płyty z muzyką czy filmem. Wiadomo, że i wśród nich znajdują się wątpliwe arcydzieła, ale na szczęście oprócz poradników jak być pięknym i bogatym, wspomnień i biografii celebrytów, pod choinką znaleźć można naprawdę wyjątkowe pozycje. Jedną z nich jest na pewno książka Ludwika Stomma: *Stommowisko. O mojej rodzinie i o mnie*.

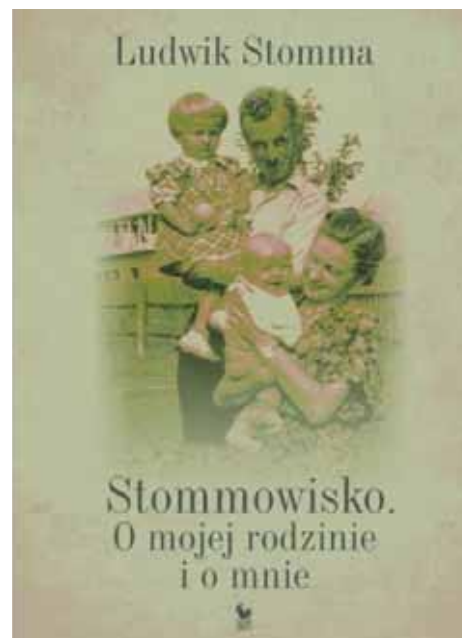
Nakreślono ciepło postaci rodziców, a szczególnie ojca - Stanisława Stomma, nietuzinkowego prawnika, publicysty, polityka, możemy go odkryć prywatnie jako kogoś wyjątkowego, miłośnika historii, egzaminującego z niej swe dzieci, niezłomnego w swych poglądach człowieka, na pewno oryginała, ale przede wszystkim kochającego męża i ojca.

Barwnie opisany Kraków lat pięćdziesiątych, środowisko „Tygodnika Powszechnego”, życie po przeprowadzce

do Warszawy, szkoła średnia, a właściwie szkoły średnie, bo nasz bohater raczej do spokojnych uczniów nie należał, rok 68, studia i przewijający się korowód barwnych postaci artystów, pisarzy, polityków oraz dziennikarzy, na czele z niezapomnianym Stefanem Kisielewskim. By jednak je wszystkie odkryć i bawić się anegdotami czy historyjkami z nimi związanymi, sięgnąć trzeba już do książki.

Okres paryski, czyli to, co pewnie jest dla nas najbardziej interesujące, przypomni wielu czytelnikom ich początki na „paryskim bruku”. Autor wspominając, opisuje swój przyjazd do Paryża z plecakiem, i swoje początki, gdy będąc początkującym profesorem, dorabiał jako barman i kelner w rosyjskiej restauracji Balalaika, obsługując białych Rosjan przy dźwiękach białogwardyjskich marszów i rosyjskich romansów. Warto tu dodać, że pracowała z nim Krystyna Mazurówna, tak barwna postać, że jak słusznie stwierdza Stomma: *Krysia godna jest odrębnych powieści, tyle, że to niestety zrozumiała i pisze teraz sama o sobie*. I jest to prawda, bo nawet te kilka dykteryjek o niej, które znalazły się w książce mogą być zachętą do jej przeczytania.

A przecież to zaledwie wąski wycinek z życia pod dachami Paryża; Ludwik Stomma opisuje, jak wyglądał i był odbierany we Francji stan wojenny i inne polskie wydarzenia, wspomina szampańskie sylwestry w „Mote-

lu Lambert”, i to, co w życiu najważniejsze i co stanowi o przyjemności, jaką czerpiemy z lektury, a mianowicie spotkania z innymi ludźmi: snobistycznymi, nadsekwańskimi naukowcami, sławetną paryską bohemą, pisarzami, aktorami, politykami, studentami i całą plejadą innych kolorowych postaci.

Odnajdujemy tu również opis, na szczęście krytyczny, tego, co zawsze było wszechobecne w naszej historii, czyli polskiego piekielka, narodowego podbijania bębenka i rozdzierania szat w oparach bogoojczyźnianego absurdu, co zresztą sprawia, że czyta się książkę ze zdrowym dystansem.

Oprócz historii rodzinnych, wspomnień z kresów, perypetii wojennych, powojennych losów i życia w Paryżu, spotkań z niezwykłymi ludźmi, dużą przyjemność sprawią czytelnikowi też na pewno, liczne zdjęcia z archiwum autora.

Aleksandra Stenka

Ludwik Stomma, *Stommowisko. O mojej rodzinie i o mnie*, Wyd. ISKRY, Warszawa 2013.

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

RODZINA

Wszyscy wiedzą, że z rodziną najlepiej wychodzi się na zdjęciu, i to trzeba uważać, żeby być w środku – bo jak się stoi z boku, to można się spodziewać, że odetną.

Absolutnie nie zgadzam się z tą obrazoburczą teorią! Ja tam wolałabym być z boku, jak najdalej od centrum, w błogiej nadziei, że mi się kiedyś uda na dobre i definitywnie odciąć! Póki co, znoszę swoją rodzinę jak wszyscy: robiąc dobrą minę do złej gry.

Los sprawił, że udałam się na krótki, tygodniowy pobyt wakacyjny z osobą z mojej bliskiej rodziny, z którą to mamy permanentnie ostrą sytuację konfliktową, od urodzenia. Znaczący, od mojego urodzenia, bo wyżej wymieniona osoba była już urodzona dobrych parę lat wcześniej... Bojąc się kolejnych niesnasek, zażartych kłótni, a może i szarpania za włosy, co ewentualnie można wybaczyć przedszkolakom w piaskownicy, ale już nie damom w wieku emerytalnym – szukałam jakiegos dobrego sposobu, by przeżyć ten tydzień łagodnie, w błogim spokoju. Dobrą radę dał mi mój były mąż, czyli Exio: – *Najlepiej na wszystkie jej propozycje zgadzaj się od razu, bez dyskusji. Mów „oui!” na każdą kwestię, podzielaj bez najmniejszego oporu nawet najbardziej ci przeciwnie opinie, przytakuj wszystkim – choćby niedorzecznym – teoriom i aprobuj każdy pomysł. Będziesz miała całkowity spokój i jeszcze sprawisz jej przyjemność!*

Wprawdzie system ten trochę uwierał mnie merytorycznie, ale że cel uświęca środki, postanowiłam zastosować się do tego przepisu.

– *Idziemy na długi spacer nad morze!* – zaczępnie zaproponowała rodzina. – *Oui, świetny pomysł!* – rzuciłam, choć nie lubię ostrego, nadmorskiego wiatru, a spaceru bez celu przyprawiają mnie o wysypkę. – *Ale nie, lepiej połóżmy się na plaży!* – *Oui* – zaakceptowałam bez szmerania, chociaż opalanie mnie nudzi, zresztą wolę białe damy niż przypalone prostatki. – *Nie, już wiem, najlepiej chodźmy zjeść ciastko z kremem, mężczyźni wolą pulchne!* – może i wolą pulchne, ale nie tłusto-otyłe, ale jadalne. Poddawałam się też agresywnym krytykom mojej osoby, akceptowałam propozycję całkowitej zmiany mego sposobu na życie i stylu ubierania się. – *Po co ci te długie szaty? Kup sobie elegancki kostium i zmień tę dziką fryzurę! Zamień szpilki na pepegi, zacznij wspinać się po górach, a zamiast pisać te twoje artykuły, zajmij się handlem!* – Moją jedyną odpowiedzią było: „Oui, dobrze, masz rację!” i pobyt upłynął nam bez zgrzytów. Ale – już w samolocie, w drodze powrotnej – niebacznie zadałam niewinną, wydawałoby się, pytanie: jaki okres swego życia uważa ona za najszcześniejszy?

– *Oczywiście, tylko pierwsze siedem lat. Potem ty się urodziłaś i wszystko mi popsulaś, od tej pory już jest tylko kompletne dno!* Tej prowokacji już nie wytrzymałam i... eksplodowałam. Próbowałam się usprawiedliwiać, tłumaczyć, że rodzice na pewno nie przelali na moją świeżo narodzoną osobę wszystkich swoich uczuć bez reszty, że to niezupełnie moja wina. Obie zaperzone krzyczałyśmy w stereo po dwóch stronach przejścia w samolocie, czerwone jak buraki, ciężko dysząc wytaczałyśmy swoje przeciwstawne argumenty, wypominałyśmy sobie nawzajem popsute lalki, wylane perfumy i odbitych absztyfikantów. Pasażerowie zamilkli, obserwując dwie kwoki gdaczące zajądke w nieznanym im języku, i dopiero lądowanie przeważało kolejny w naszym życiu atak wściekłości. Ale – co dziwne – obie wyglądałyśmy szalenie zadowolone, jakoś wylądowane, spełnione i nareszcie szczerze...

Lecz, swoją drogą, rada mego Exia trochę mnie za-

niepokoila. Czy to aby nie jego własna, dyplomatyczna metoda na mnie? Co znaczy ta bezkrytyczna akceptacja moich wszystkich, nawet najbardziej zwariowanych pomysłów, co się kryje za tą natychmiastową, ślepą zgodą na wykonywanie wszystkich moich poleceń, jaka jest prawdziwa podszewka tej poddańczej uległości?

Lecząc ostatnio do Warszawy, wezwałam go w sprawie kolejnych kilkunastu spraw do załatwienia podczas mojej nieobecności: „Pojeżdż do Rudolfa, on musi podpisać ten oto papier, który potem przekażesz notariuszowi, potem wskoczysz do banku z moim czekiem, nie zapomnij odebrać listu poleconego z poczty, zapłacisz ten zaległy mandat, wypełnij i wyślij deklarację podatkową, a Kasprowi oddasz podpisaną umowę

na nowe mieszkanie. Wioli zanieś klucze do sprzątania, u mnie podlejesz kwiatki i wyjmiesz listy ze skrzynki, Baltazarowi przypomnisz, że zapomniał zapłacić za światło, a Ernestynkę ucałuj. Aha, jak możesz, to wpadnij do Sephory, obiecali mi tam dwie mikroskopijne próbki kremów, ale to już detal bez znaczenia... Na wszelki wypadek zapisałam ci to wszystko na kartce, tej dużej, bo ostatnio małą gdzieś ci wciągnęło. Nie zgub tej, najlepiej – o, już wiem – włożymy od razu do twojego portfela!”

Dwa tygodnie później, po moim powrocie, okazało się, że Baltazarowi niezapłacone światło wyłączyli, moja skrzynka od listów była niebezpiecznie przepelniona, w banku debet, kwiatki zdechły, Kasper żył, a notariusz obrażony. U Rudolfa Exio owszem był, ale zapomniał po co. Podatki za opóźnienie kazaly płacić dziesięć procent więcej, niezapłacony mandat też podróżał... Spytałam, czemu Exio nie załatwił moich poleceń, a on na to, że chciał, ale nie mógł znaleźć kartki, na której mu je zapisałam. Z triumfem wyciągnęłam ją, wciąż starannie złożoną, z jego własnego portfela – wtedy rzucił się pędem do Sephory i przyniósł mi dwie próbki – żeby nie było, że nic nie załatwił...

Spytacie, czemu go tak wciąż obarczam poleceniami i moją osobą, trzydziści lat po rozwodzie? Czy ja przypadkiem coś jeszcze czuję do tego biednego Exia?

No chyba, że czuję! Litość i twogę czuję! No i, jak przyjemnie się trochę poznać, popatrzeć z niemym wyrzutem, powzdychać znacząco, pokiwać głową z politowaniem, powpychać w poczucie winy! Przecież znam go od lat, wiem, że jest artystą i nie ma głowy do banków, kluczy, przepisów, umów i poleceń! I tak jest jasne, że niczego nie spamięta ani nie załatwi! Ale – co się poznać, to się poznać, i jednak mam dwie – wprawdzie bardzo małe, ale zawsze – próbki kremu do buzi – na dzień, i na noc. I... – może od nich będę piękniejsza???

Krystyna Mazurówna

Pałac Abakanowicza na wyspie Costaérès

Po polsku w Breizh

Cudowny zakątek Bretanii, gdzie góry są całe jodłami pokryte, przepaście, skały, tysiące niemal widoków tworzą – pisała Gabriela Zapolska podczas swojego pobytu w Huelgoat w departamencie Finister.

A utorka *Moralności Pani Dulskiej* nie była jedyną, którą zauroczył ten najbardziej wysunięty na zachód skrawek Francji. O polskich śladach w Bretanii można pisać wiele, a każdy z nich tworzy interesującą historię.

Kiedy po upadku powstania listopadowego w 1831 r. duża liczba uchodźców znalazła schronienie we Francji, wielu z nich osiedlono w odległej Bretanii. Mimo trudnych warunków, niektórym udało się rozpocząć udane życie na obczyźnie, jak Janowi Nepomucenowi Ponińskiemu, który został właścicielem opactwa Beauport, pozostającego

w rękach rodziny Ponińskich aż do 1992 r. Pod koniec XIX w. polski inżynier Bruno Abakanowicz zakupił bretońską wysepkę Costaérès i zbudował na niej pałacyk własnego pomysłu. Częstymi gośćmi Abakanowicza - mecenasa artystów i pisarzy byli m.in. Henryk Sienkiewicz i Aleksander Gierwski.

Bretania zresztą przyciągała licznych artystów. Od ok. 1880 r. przyjeżdżał tu, a później zamieszkał, Władysław Ślewiński. Zafascynowany twórczością Paula Gauguina, z którym się przyjaźnił, przystąpił do - słynnej później -

szkoły z Pont-Aven. Do Ślewińskiego przyjeżdżało z kolei wielu polskich malarzy, w których twórczości odnajdujemy bretońskie inspiracje. W 2005 r. w Muzeum Narodowym w Warszawie, a wcześniej w Muzeum w Quimper, można było oglądać wystawę *Bretania i malarze polscy w Bretanii (1890-1939)*.

Dziś na terytorium Breizh – jak nazywa się ten region, o dużej odrębności kulturowej, w języku bretońskim – żyje wielu potomków Polaków. Działa tu kilka polonijnych stowarzyszeń. Nie sposób nie zauważyć Towarzystwa Przyjaźni Francusko-Polskiej południowego Finisteru. Powstało w 1986 r. i ma na celu promocję polskiej kultury oraz tworzenie możliwości kontaktów między Polonusami. Większość członków to druga i trzecia generacja polskich imigrantów. Ale są też osoby urodzone w Polsce, jak i po prostu sympatycy naszego kraju. Niewielkie, zrzeszające ok. 30 osób stowarzyszenie, którego obecnym prezydentem jest Gérard Ciebiera, prowadzi bardzo aktywną działalność, propagując polską kulturę i zwyczaje.

Organizowane są spotkania i konferencje przybliżające Polskę współczesną, znanych Polaków, jak i wydarzenia historyczne. Jedno z nich poświęcono Marii Skłodowskiej-Curie, związanej zresztą z Bretanią. To tutaj, w Arcouët niedaleko Paimpol, polska uczona zakupiła dom. Do dziś należy on do rodziny Joliot-Curie. W 2010 r. Stowarzyszenie włączyło się w obchody 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, organizując koncerty jego muzyki oraz wystawę w merostwie w Quimper.

Przywiązani do tradycji, co roku ożywają ją podczas Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. Spotykają się również przy okazji Mikołajek czy po prostu, bez okazji, np. na piknikach, podczas których mile spędzają czas. Wszyscy zainteresowani mogą wziąć udział w warsztatach kulinarnych prowadzonych przez kucharza rodem z Polski, a do niedawna w kursie języka polskiego.

W departamencie Côtes d'Armor, gdzie osiedlono znaczną część imigrantów polistopadowych w XIX w., działa natomiast inna organizacja: Polsko-Francuskie Stowarzyszenie Côtes d'Armor - Warmia-Mazury.

Powstałe w 1982 r. w ramach ruchu „Solidarność dla solidarności”, skupia się na promocji i różnorodnej wymianie: rolniczej, kulturalnej, sportowej, międzyszkolnej, pomiędzy departamentem francuskim i polskim województwem warmińsko-mazurskim. W ramach propagowania kultury w szerszym aspekcie, organizowane są konferencje tematyczne o historii i życiu w Polsce, staże językowe, wydawana jest również gazeta.

To tylko cząstka życia polonijnego w tej celtyckiej krajinie o niezwykłym bogactwie kulturowym i barwnych krajobrazach.

oprac. Anna Garnys

Święta Bożego Narodzenia Towarzystwa Przyjaźni Francusko-Polskiej południowego Finisteru

POLONUS TYGODNIA

zd. archiwum Michał Kwiatkowski

MICHAŁ KWIATKOWSKI

Piosenkarz, kompozytor, pianista. Urodził się w 1983 r. w Gorzowie Wielkopolskim. Mieszka, tworzy i koncertuje we Francji, gdzie występuje pod pseudonimem **Self Concept** lub jako Michał.

Talent muzyczny potwierdził już jako 13-latek, zdobywając pierwsze miejsce na festiwalu piosenki i tańca dziecięcego w Koninie, za prezentację piosenki *Dom* z własnym tekstem i muzyką Ewy Gajewskiej-Kiepur. Kiedy usłyszał piosenki z подарowanej przez ojca płyty Milène Farmer, zafascynował się muzyką francuską i rozpoczął intensywną naukę tego języka. Będąc jeszcze w szkole średniej wystąpił na Festiwalu Piosenki Francuskiej w chorwackim Splicie, zajmując pierwsze miejsce.

W 2001 r. wygrał jeden z odcinków programu Szansa na sukces. Piosenkę K.A.S.Y. *Ja jestem macho* zaśpiewał też w finale programu w Sali Kongresowej. Do Paryża przyjechał w 2002 r., aby studiować literaturę na Sorbonie, jednak wciąż próbował swoich sił w muzyce, m.in. występując w paryskich barach. Przełomem był udział Michała w popularnym programie Star Academy w 2003 r. Zajął drugie miejsce, nieznacznie tylko ustępując w głosowaniu zwyciężczyni Elodie Frège, która podzieliła się z nim nagrodą. Po programie wyruszył na wielkie tournée z uczestnikami show. W 2009 r. został zwycięzcą francuskiego Idola.

Ma w swoim dorobku 3 płyty: pierwszą, *De l'or et des poussières*, nagrał w 2004 r., 2 lata później pojawił się w sprzedaży drugi album *All alone with my gueule*. W 2011 r. wydał swój trzeci krążek *What's Your Name?* Założył też własną firmę wydawniczą Self Concept.

Próbuje swych sił również na parkiecie, jako tancerz. W 2009 r. brał udział w polskiej edycji programu *Taniec z gwiazdami*, zajmując wraz z partnerką Janją Lesar trzecie miejsce. Ostatnio występuje z serią koncertów zatytułowanych „Chopin Etc”.

WIELKA BRYTANIA

PREMIER WIELKIEJ BRYTANII PROWOKUJE SPÓR Z POLSKĄ

W wywiadzie dla BBC premier Cameron, na pytanie związane z imigracją, odpowiedział, że chciałby pozbawić imigrantów z krajów UE, pracujących w Wielkiej Brytanii, dodatku rodzinnego na dzieci, jeśli te przebywają w swych krajach ojczystych.

Diennik brytyjski „The Daily Telegraph” zamieścił artykuł odnoszący się do wypowiedzi Radosława Sikorskiego, umieszczonej na Twitterze, w której minister spraw zagranicznych sprzeciwił się pomysłom na ograniczenie zasiłków dla emigrantów, pisząc: *Skoro Wielka Brytania ma naszych podatników, to nie powinna płacić im też zasiłków? Dlaczego polscy podatnicy powinni subsydiować dzieci brytyjskich podatników?*

BBC News podaje, że rzecznik brytyjskiego premiera odpowiedział Sikorskiemu, iż ten nie zmienia zdania i pozostaje to w jego planach.

Wypowiedź Camerona jest o tyle uzasadniona, że z danych opublikowanych przez „Mail on Sunday” wynika, że z zasiłku na dzieci korzysta około 24 tys. rodzin imigrantów z państw unijnych posiadających łącznie około 40 tys. dzieci, z których dwie trzecie (dokładnie 25659) to dzieci polskie, następnie dzieci irlandzkie (2609), francuskie (2003), słowackie (1881) i litewskie (1772).

Wysokość „child benefit”, czyli dodatku na dzieci wynosi w Wielkiej Brytanii obecnie 20,30 funtów tygodniowo na pierwsze dziecko i 13,40 funtów na każde kolejne. Do niedawna było to świadczenie niezależne od poziomu dochodów rodziców, ale w ubiegłym roku jego wysokość ograniczono w przypadku rodzin, w których jeden z członków zarabia ponad 50 tys. funtów rocznie, zaś przekroczenie progu 60 tys. funtów powoduje, iż dodatek w ogóle nie jest wypłacany. Obecne uregulowania unijne dopuszczają wypłatę dodatku rodzinnego na dzieci odprowadzającym składkę ubezpieczenia socjalnego pracownikom z UE także wtedy, jeśli dzieci nie mieszkają z nimi.

Zmiany planowane przez premiera Wielkiej Brytanii nie dziwią, biorąc pod uwagę słowa wypowiedziane podczas ostatniego Szczytu w Brukseli, podczas którego David Cameron nazywa otwarcie rynku pracy dla Polaków „wielką pomyłką”.

oprac.: K.T., na podst.: tvn24.pl, wiadomości.wp.pl, polskieradio.pl

FRANCJA

SZYBKO I... TANIO

Jakiś czas temu powstał pierwszy hybrydowy i zarazem najszybszy śmigłowiec świata. „Eurocopter” pobił nieoficjalny rekord prędkości dla śmigłowców. Maszyna rozwinęła prędkość 255 węzłów (472 km/h) w locie poziomym oraz 263 węzłów (487 km/h) w trakcie zniżania. Rekord ustanowiono na południu Francji. Lot na wysokości 3050 metrów trwał 40 minut. Projektem stworzenia hybrydowego śmigłowca X3 kierował Polak, absolwent Politechniki Łódzkiej, Tomasz Krysiński. Pomysł stworzenia X3 pojawił się w 2007 roku. Polak był wtedy zatrudniony w dziale innowacji firmy „Eurocopter”.

(...) *Pamiętam, że wróciłem późno do biura po delegacji. W biurze Philippe'a Roescha, mojego kolegi z pracy paliło się światło. Okazało się, że rysował maszynę, którą miał w głowie od kilku miesięcy* - opowiada Krysiński. Kiedy polski inżynier wrócił do domu, zdał sobie sprawę, że widział genialny projekt - proste połączenie śmigłowca z samolotem. *Maszyny hybrydowe zawsze były skomplikowane. Z wrażeń nad pomysłem Philippe'a nie mogłem spać przez całą noc* - przyznaje polski konstruktor.

Krysiński przekonał zarząd „Eurocoptera” do swojego innowacyjnego projektu. Polak został mianowany szefem zespołu, który w ciągu nieco ponad tysiąca dni miał sprawić, że maszyna będzie latać. W konstrukcji śmigłowca pomogła również Politechnika Łódzka, której w tym czasie rektorem był ojciec Tomasza Krysińskiego.

Krysiński podkreśla, że maszyna nie była stworzona do bicia rekordów prędkości. Mówi, że X3 miał być możliwie prostym i tanim w obsłudze śmigłowcem. Latać miał szybko, żeby było po prostu taniej.

Śmigłowiec hybrydowy X3 ma z boku dwa dodatkowe śmigła, dzięki czemu może lecieć szybciej niż zwykły helikopter, a przede wszystkim jest bardziej ekonomiczny. Przystosowany jest do długotrwałych lotów z dużą prędkością. Jednocześnie zachowuje możliwości pionowego startu i zawisu. Producent przewiduje szeroki zakres zastosowania X3. Maszyna ma służyć m.in. służbom specjalnym, podczas transportu żołnierzy czy ewakuacji medycznej.

Tomasz Krysiński lubi rekordy. Właśnie walczy o kolejny - chce stworzyć najbardziej ekonomiczny napęd samocho-

Eurocopter X3

dowy świata. Obecnie pracuje on w jednej z największych firm motoryzacyjnych na świecie - jest szefem działu innowacji. Szczegółów swojego najnowszego projektu nie może zdradzać, bo to firmowa tajemnica. Już teraz jednak nie wyklucza, że jego najnowsze dzieło może trafić do „Księgi Rekordów Guinnessa”.

oprac.: N.R., na podst.: tvn24.pl, polskieradio.pl, mms.neon24.pl,

W SKRÓCIE

POLSKA

Po serii tragicznych wypadków spowodowanych przez pijanych kierowców w ostatnim czasie (m.in. w Kamieniu Pomorskim, gdzie pijany kierowca zabił 6 osób) polski rząd planuje zaostrzenie kar. Utrata prawa jazdy na minimum trzy lata, dotkliwe kary finansowe, wyroki ogłaszane publicznie, rzadsze stosowanie kary więzienia w zawieszeniu i bezwzględne więzienie dla recydywistów, to niektóre propozycje zmian kar za prowadzenie samochodu i spowodowanie wypadków pod wpływem alkoholu.

ŚWIAT

Śnieżycę w Stanach Zjednoczonych, wichury oraz bardzo niskie temperatury sparaliżowały życie mieszkańców południowo-wschodniej części USA, nad którą przeszedł polany front atmosferyczny. Zginęło kilkanaście osób.

SPOŁECZEŃSTWO

Angelika Borys - przewodnicząca Rady Naczelnej Związku Polaków na Białorusi - nominowana do Nagrody POLONICUS, najbardziej prestiżowego wyróżnienia, przyznanego za działalność na rzecz kultury polskiej i zasługi dla organizacji życia polonijnego.

GOSPODARKA

Według ekspertów Banku Pekao, w 2014 r. polska gospodarka będzie się rozwijać szybciej niż w 2013 r. - należy się spodziewać wzrostu PKB o 2,9 proc. (1,5 proc. w 2013 r.).

KULTURA

Po sukcesie w sieci, a później w Polsce i we Francji, przyszedł czas na podbój świata. Zdjęcie Marcina Ryczka „A Man Feeding Swans in the Snow”, zostało wybrane przez internetową gazetę w Stanach Zjednoczonych „The Huffington Post” jednym z kadrów roku. Zdjęcie ma zostać zgłoszone także do konkursu World Press Photo.

SPORT

Robert Kubica, mistrz świata WRC-2 (Ford Fiesta RRC) jadący z pilotem Maciejem Szczepaniakiem został zwycięzcą Rajdu Janner w Austrii. Była to pierwsza runda tegorocznych mistrzostw Europy.

ADWOKAT RADZI

REJESTRACJA ZAGRANICZNYCH AKTÓW STANU CYWILNEGO W POLSCE

Wraz z moją narzeczoną od kilku lat mieszkamy i pracujemy w Belgii. Jakiś czas temu postanowiliśmy sformalizować nasz związek. Planujemy pobrać się już w przyszłym miesiącu. Ceremonia odbędzie się w polskim konsulacie, bowiem oboje jesteśmy obywatelami Polski. Chciałbym jednak zapytać o kwestię formalną związaną z wymianą dokumentów po zawarciu małżeństwa. Co należy zrobić by je wymienić, jakie dokumenty należy złożyć oraz gdzie? Szczególnie ważna jest wymiana dokumentów żony, która zdecydowała się zmienić swoje nazwisko panińskie na moje nazwisko. Proszę o informację.

Czym jest transkrypcja?

Rejestracja w Polsce zagranicznych aktów stanu cywilnego, tzw. transkrypcja, regulowana jest przez ustawę z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r.

Krótko mówiąc, każde zdarzenie o charakterze cywilnym, mające miejsce za granicą, dotyczące obywatela polskiego, powinno być zarejestrowane (transkrypcja aktu) w polskich księgach stanu cywilnego. Adnotacja powinna zostać dokonana w aktach we właściwym urzędzie stanu cywilnego w Polsce. Chodzi głównie o takie zdarzenia jak urodzenie dziecka, zawarcie związku małżeńskiego czy zgon. Najważniejszym warunkiem dokonania transkrypcji jest właśnie wymóg, by zdarzenie to dotyczyło osoby posiadającej polskie obywatelstwo.

Dlaczego procedura ta jest konieczna?

Jej przeprowadzenie jest dla nas niezbędne. Pozwala nam na późniejsze dokonanie wszelkich podstawowych spraw urzędowych, m.in. uzyskanie polskiego dowodu osobistego lub paszportu, wymianę polskiego dowodu osobistego lub paszportu po zmianie nazwiska związanej z zawarciem związku małżeńskiego za granicą, nadanie urodzonemu za granicą dziecku numeru ewidencyjnego PESEL.

Wniosek o transkrypcję zagranicznego aktu

Ustawa z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego przedstawia wytyczne dotyczące miejsca złożenia wniosku o transkrypcję zagranicznego aktu stanu cywilnego. Zgodnie z ustawą, wpisywany jest on do polskich ksiąg przez Urząd Stanu Cywilnego ostatniego miejsca zamieszkania wnioskodawcy w Polsce. W przypadku, w którym wnioskodawca nigdy nie miał miejsca zamieszkania

w Polsce, właściwym jest Urząd Stanu Cywilnego dla Warszawy Śródmieście.

W Belgii dokumenty złożyć należy w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w Brukseli. Należy również pamiętać, że w zależności od aktu, o którego transkrypcję się ubiegamy, wówczas mamy inne podmioty składające wniosek. W przypadku aktu urodzenia, wnioskodawcą jest dorosła osoba fizyczna, która pragnie zarejestrować swój zagraniczny akt urodzenia w polskich księgach stanu cywilnego, natomiast w imieniu dziecka działają oboje rodzice. Przy składaniu wniosku należy przedstawić dokument tożsamości (paszport, dowód osobisty). W przypadku składania wniosku o uznanie w Polsce aktu małżeństwa zawartego za granicą, wnioskodawcami są osoby fizyczne - małżonkowie, którzy zawarli związek małżeński za granicą. Przy składaniu wniosku również należy przedstawić dokument tożsamości (paszport, dowód osobisty).

Najczęściej wymagane do procedury dokumenty to zagraniczny odpis aktu (oryginalny) - formularz wielojęzyczny (tzw. formularz B) lub odpis zupełny zagranicznego aktu (oryginalny) wraz z tłumaczeniem dokumentu na język polski, dokonany przez tłumacza przysięgłego zarejestrowanego w Polsce, ewentualnie przez belgijskiego tłumacza przysięgłego, a następnie poświadczony przez polskiego konsula oraz odpisy aktów urodzeń wnioskodawcy.

Wszelkie informacje uzupełniające najlepiej jest uzyskać na stronie Ambasady RP w Brukseli lub telefonicznie.

Jolanta Boulboule-Kaczorowska

Adwokat w Brukseli i Liège

e-mail: JBK.avocat@belgacom.net

www.jbkadwokat.be

W jeansach na ślub

Pod koniec grudnia miałam przyjemność uczestniczyć w ceremonii chińskich zaślubin. Nie chcąc popełnić żadnej gafy, zrobiłam wywiad wśród swoich studentów dotyczący obowiązującej etykiety. Na wstępie dowiedziałam się, żeby się nie stroić. Widząc wielkie zdziwienie na mojej twarzy, często uczniowi znająca zachodnie zwyczaje, pośpieszyła z wyjaśnieniem, że ślub w Chinach to owszem znaczące wydarzenie, ale można przyjść na niego w jeansach. Barwa czerwona zarezerwowana jest dla panny młodej. Biały natomiast oznacza żałobę, więc wielkim *faux pas* byłoby założenie czegoś w tym kolorze. W miastach zaczyna on być na fali, szczególnie wśród młodego pokolenia kopiującego bezkrytycznie zachodnią modę. Z reguły panna młoda ma dwie sukienki, jeśli wesele odbywa się w mieście.

Tradycyjny chiński strój panny młodej zwany jest *qipao* i wywodzi się z XVII wieku. Dopiero jednak w latach 20. poprzedniego stulecia został on rozpowszechniony przez zamieszkanke Szanghaju. Jest to jednoczęściowa sukienka – od szyi po same stopy – zazwyczaj z krótkim rękawem lub bez. Charakterystyczny kołnierzyk, postawiony do góry, zwany jest mandaryńskim, a materiał, z którego jest szyta, to zazwyczaj jedwab. Zdobí się ją haftami lub maluje ręcznie w orientalne wzory na zamówienie. *Qipao* ubiera się nie tylko na ślub, ale też na inne gale i uroczystości. W luksusowych restauracjach czy hotelach stanowi on dzisiaj uniform personelu.

Od razu po przybyciu na przyjęcie rzuciła mi się w oczy ogromna niespójność między strojnosciami pary młodej, a zaproszonymi gośćmi – ubranymi w trykotowe koszulki i tenisówki. Postanowiłam dowiedzieć się, dlaczego tak się dzieje, jednak nie znalazłam odpowiedzi na to pytanie. Może wynika to z faktu, iż Chińczycy generalnie nie przywiązują wagi do estetyki. Dziwi również to, że na co dzień, bez żadnej okazji, pleć żeńska potrafi wystroić się w perły, koronki i falbanki, dobierając do tego szpilki i różnorodną biżuterię, a na ślub przychodzi ubrana nijako. Na forach internetowych znalazłam rady dla cudzoziemców wybierających się na podobną uroczystość. Wszystkie z nich brzmiały podobnie: *Pamiętaj, że jako obcokrajowiec mimowolnie ścigasz uwagę otoczenia, więc nie ubieraj się w nic eleganckiego, żeby nie przyćmić panny młodej*. Inne głosiło: *Chińczycy ubierają się na ślub tak jak na co dzień (z wyjątkiem pary młodej i druhen), więc trzymaj się zasady: „Wchodzą między wrony, kracz tak jak one”*.

Nie pozostało mi nic innego jak posłuchać wyżej wymienionych wskazówek i odwieść eleganckie sukienki do szafy.

tekst i zdjęcia: **Marta Płonka**
<http://martkiee.com/blog>

NA ZDROWIE!

for. z archiwum autorki tekstu

Silni wolą

Święta, święta i po świętach! Tyle szykowania, przygotowań i planów, a minęło, jak okiem mrugnąć. Tymczasem musimy ponownie wziąć się w garść i powrócić do codziennych obowiązków. Nie jest to jednak łatwe! Wybici z rytmu potrzebujemy nie lada motywacji, by powrócić na właściwe tory. Jak zatem skupić się na wyznaczonym zadaniu, gdy wszystko zdaje się działać przeciw nam? Niezależnie od tego, czy naszym celem jest ukończenie studiów, awans w pracy czy któreś z postanowień noworocznych (schudnięcie, rzucenie palenia itd.), potrzebna nam będzie silna wola.

Łatwo powiedzieć, trudniej zrobić? Oczywiście, ale zwiększymy swoje szanse na sukces, wprowadzając kilka zasad. Po pierwsze, uwierzmy, że tę silną wolę mamy. Bo powtarzanie w kółko, jak to nam jej brakuje równa się strzelaniu we własną stopę. Zatem od dzisiaj, wszyscy mamy silną wolę i nie zawahamy się jej użyć! Tak uzbrojeni możemy zastanowić się nad naszym celem. Co chcemy osiągnąć i dlaczego? Czy motywacja wynika z naszego wnętrza, czy może to rodzina, przyjaciele, szef... próbują na nas coś wymusić? Szanse na wytrwanie zdecydowanie rosną w pierwszej z tych sytuacji. Jeśli jesteśmy przekonani o słuszności naszych wysiłków, ułatwmy sobie zadanie, omijając pokusy. Nie kupujmy słodyczy do domu, gdy chcemy schudnąć. Wyłączmy telefon podczas nauki. Nie sprawdzajmy, jakie fajne filmy leżą w telewizji, jeśli zaplanowaliśmy na ten czas trening. Najtrudniejsze są pierwsze dni i tygodnie. To właśnie wtedy trzymanie się planu wymaga od nas dużych nakładów silnej woli. Z czasem, nowe zachowania staną się nawykami i będzie o wiele prościej. Nawet najsilniejsze pokusy stracą swoją moc. Warto przy tym zauważyć, że silna wola naprawdę wymaga wysiłku. Nasz mózg potrzebuje do pracy glukozy, a w sytuacjach wymagających wytrwałości psychicznej spala jej o wiele więcej. Wynikają z tego dwie kwestie. Po pierwsze, należy zdrowo się odżywiać, tak, by poziom cukru we krwi był na stałym poziomie (i nie rzucać się na słodycze mimo ogromnej ochoty). Po drugie, tak jak niedobrze jest nadwyręzać mięśnie, tak samo kiepsko nam pójdzie, gdy przemęczymy silną wolę. Możemy wiele osiągnąć, ale nie na raz. Po prostu nasz biedny, przemęczony mózg zastrajkuje pod naporem wymagań. Dlatego nie róbmy generalnej rewolucji w swoim życiu. Skupmy się albo na rozpoczęciu regularnych ćwiczeń, albo na opanowaniu nowej kompetencji. Albo na zmianie pracy, albo na walce z zakupoholizmem. Nie wymagajmy od siebie zbyt wiele! Już jeden ambitny cel jest trudny do osiągnięcia, a co dopiero mówić o całej liście. Oczywiście wspaniale by było mieć w tych trudnych momentach wsparcie bliskich, życziwych nam osób, ale sami też możemy dać radę. W końcu, jak już ustaliliśmy na początku tego tekstu, mamy wybitną silną wolę, najsilniejszą z silnych! Czego sobie i Wam życzyć w Nowym Roku i w każdym następnym!

Katarzyna Nowak-Choux

Wojciech Kilar był wielkim dziełem sztuki sam w sobie...

Wspomnienie o Wojciechu Kilarze, wspaniałym człowieku i niezwykłym kompozytorze

Z Wojtkiem Siudmakiem rozmawia Julieta Lech

J.L.: Latem ubiegłego roku, podczas inauguracji Monumentu *Wieczna miłość*, istotnej części Światowego Projektu Pokoju i Gali Pokoju, wręczył Pan Wojciechowi Kilarowi statuetkę swojego projektu. Czy miał Pan jakiegokolwiek wątpliwości co do tego, do kogo powinna trafić ta nagroda?

W.S.: Zarówno ja, jak i pozostali członkowie Kapituły Nagrody Pokoju, wybraliśmy jednogłośnie Wojciecha Kilara. Jego twórczość i nieprzeciętna osobowość wielkiego patrioty, ceniącego dobro wspólne, wpisuje się w niezwykle sposób w przesłanie Projektu i Nagrody Pokoju. Kompozycje Wojciecha Kilara wypełnione są pokojowym przesłaniem, łącząc dorobek kultury z współczesnością. Jego utwory wykonywane są na całym świecie. Cieszą się uznaniem w USA, Japonii, we Francji i innych krajach. Swoją twórczością Wojciech Kilar stał się wielkim ambasadorem polskiej kultury na świecie i orędownikiem pokojowego współistnienia. Kto mógłby pięknie wpisać się w pokojowe przesłanie Projektu Pokoju? Przyjęcie Nagrody Pokoju przez Wojciecha Kilara było dla mnie oraz dla członków Międzynarodowej Kapituły wielkim wyróżnieniem i satysfakcją.

„Promowanie w świecie wartości sprzyjających pokojowemu współistnieniu, a w szczególności współpracy, wzajemnego szacunku i harmonii” - tak argumentowano wybór. To piękne cechy...

Wojciech Kilar reprezentował te piękne cechy zarówno w swojej twórczości jak i w życiu. Każdy, kto poznał tego wybitnego kompozytora, widział jak wyjątkowy spokój i dobro promieniowało z jego twarzy. Moje rozmowy przeprowadzone z nim w czerwcu i lipcu ubiegłego roku, upewniły mnie w przekonaniu, że zasługuje on na pierwszą Nagrodę Pokoju w szczególny sposób. Rzadko zdarza się tak, że wybitnej twórczości towarzyszą także wartościowe i rzadko spotykane cechy osobiste. Jego muzyka była harmonijną i konsekwentną częścią jego osobowości. Los nam pozwolił wybrać i poznać bliżej osobę wyjątkową, genialnego kompozytora, wielkiego człowieka miłującego pokój, kochającego ludzi i darzącego ich szacunkiem.

Emilia Nowaczyk, przewodnicząca Kapituły Nagrody Pokoju, mówi: *Wojciech Kilar był wielkim dziełem sztuki sam w sobie.*

Wzruszyła mnie jego miłość do Polski i szlachetny patriotyzm oraz duma z naszych wartości narodowych.

Nagroda Pokoju *Wieczna Miłość*, oprócz niezwykle głębokiego uzasadnienia (II wojna światowa rozpoczęła się napaścią wojsk niemieckich 1 września 1939 r. na

fot. dzięki uprzejmości Wojciecha Siudmaka

bezbronny Wieluń), ma nieść uniwersalne przesłanie pokoju i podkreślać naszą duchową siłę, która potrafiła przekształcić tragedię wojny w pokojowy i konstruktywny przekaz poszukiwania porozumienia i pokojowego współistnienia. Muzyka Wojciecha Kilara kieruje ten przekaz do świata.

Wojciech Kilar to pierwszy laureat „Nagrody Pokoju”, drugiej części Światowego Projektu Pokoju. Mam wrażenie jakby sprawdziły się słowa *Spieszymy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą.*

Rzeczywiście nie ma przesady w słowie „spieszymy się”, ponieważ podobnie jak w rzeźbie, definitywna forma osobowości, jej oczyszczenie ze zbytecznych naleciałości, wpływów społecznych i artystycznych trwa nieraz długo. A kiedy osobowość nabiera już formy dojrzałej, jakby ociosanej z grudek szarej codzienności i gotowej do przejścia z doczesności do wieczności, stwierdzamy, że jest późno i że mało czasu pozostało, aby okazać nasz zachwyt, uznanie i wdzięczność, szczególnie podziękować i powiedzieć o naszej miłości.

Michał Anioł twierdził, że: *W blokach marmuru są już zawarte przepyszne obrazy oraz fundamentalne formy, o ile nasz geniusz potrafi je stamtąd wyrwać.* Podobnie wyjątkowa jest umiejętność zauważenia i wyrwania z tłumu osobowości genialnej. A kiedy już dostrzeżemy wybitnego twórcę, zawsze jest trochę za późno.

W dniu, kiedy w Filharmonii Świętokrzyskiej miało wręczyć nagrodę, zdarzył się nieszczęśliwy wypadek?

Od chwili, kiedy bezpośrednio przed rozpoczęciem uroczystości, dyrektor Filharmonii poinformował nas o wypadku (nagły upadek i rozcięcie głowy), baliliśmy się o zdrowie Laureata i losy koncertu. Ponad 550-cioosobowa publiczność wyraziła jednak zgodę na oczekiwania, aż lekarze w szpitalu zadecydują, czy Wojciech Kilar będzie mógł przybyć do Filharmonii.

Pomimo nieszczęśliwego wypadku wrócił, aby odebrać nagrodę. Proszę opowiedzieć o tamtych chwilach.

Koncert opóźnił się około 45 minut. Wjazd Kompozytora na wózek inwalidzkim na salę koncertową był przyjęty przez widownię z wielkim entuzjazmem i długotrwałą owacją. Pomimo wypadku i konieczności udzielenia pomocy lekarskiej, Wojciech Kilar nie chciał zawieść gości oczekujących na wręczenie jemu prestiżowej Nagrody. Chciał też odebrać Nagrodę Pokoju, którą wyjątkowo sobie cenil.

Atmosfera podczas wręczenia nagrody była bardzo podniosła. Wojciech Kilar wyglądał na bardzo wzruszonego...

Rzeczywiście był bardzo wzruszony i szczęśliwy, że nie zawiodł osób oczekujących na niego w Filharmonii i obojczyście mógł odebrać Nagrodę.

Podobno statuetka przypominała mu jego piękny związek z żoną Barbarą...

Pan, który asystował Wojciechowi Kilarowi w trakcie uroczystości w Filharmonii w Kielcach, już po uroczystości informował mnie, że Kompozytor ceni sobie Nagrodę Pokoju w szczególnie sposób, choć ma wiele innych nagród. Wspominał, że Wojciech Kilar lubi wpatrywać się w milczeniu w twarz kobiety i mężczyzny połączone orbitami. Cieszę się, że moja rzeźba mogła przemawiać w ciszy i stać się jakimś duchowym pomostem pomiędzy chwilą obecną i przeszłością, i może nawet przyszłością. Myślę, że patrzył na rzeźbę, otaczając ją dźwiękami i być może osobistymi wspomnieniami. Niestety tej sfery cienia nie potrafimy rozszyfrować, gdyż jest ona głęboko osobista i pozostanie na zawsze osobistym sekretem.

Źródło: zdjęcie: Włodek Szumowski

Kiedy poznał Pan Wojciecha Kilara?

Trzy miesiące przed przyznaniem Nagrody Pokoju. Musiałem się upewnić czy zechce przyjąć propozycję kandydowania do tej Nagrody. Przedstawiłem Projekt, jego idee i założenia Nagrody Pokoju. Podczas naszych rozmów telefonicznych, wyczułem w głosie Wojciecha Kilara, nie tylko akceptację intelektualną, ale i pewne wzruszenie. Dziś oceniam, że wybór ten (dokonany na wniosek członka Kapituły, profesora Andrzeja Nowaka), był swego rodzaju objawieniem, ponieważ nie będzie łatwo znaleźć kolejnej osoby do Nagrody Pokoju 2014, która mogłaby tak pięknie wpisać się w wartości intelektualne, artystyczne i apolityczne, jakie niesie Projekt Pokoju. A może ponownie zdarzy się coś niezwykłego i spotkamy innego geniusza. Wojciech Kilar był odważną i wybitną osobowością. Potrafił porzucić (co jest najtrudniejsze) „awangardę”, w której wypracował już sobie godną pozycję, aby wybrać drogę w pełni indywidualną oraz utrwalanie w swojej muzyce bogatego dziedzictwa kulturowego. Jego utwory urzekają bogactwem linii melodycznej i tworzą emocje, jakich tzw.

„awangarda” nigdy nie osiągała, i o jakich nawet nie mogła marzyć.

Jakim był człowiekiem?

To był niezwykle człowiek. Promieniowała z niego swego rodzaju jasność, wyrażona poprzez niezwykle spokojne rysy i łagodny wyraz twarzy. Ta jasność była wyrazem dobra i bardzo mi przypomina mojego przyjaciela, Francisca Lai – kompozytora francuskiego, człowieka o niezwykle pięknej i wrażliwej duszy. Myślę, że artyści, twórcy harmonii, mają w sobie wewnętrzny spokój i piękno. Obaj kompozytorzy stworzyli muzykę, której dźwięki i melodie można usłyszeć w różnych miejscach na świecie. Podobnie zresztą jak muzykę Chopina, której piękno jest ponadczasowe, a harmonia jego dzieł jest jakby przedłużeniem harmonii uniwersalnej, dla której natchnieniem jest ponadczasowy porządek rzeczy i piękno kosmosu.

Czy ma Pan jakieś szczególne wspomnienia z Nim związane?

Był człowiekiem niezwykle łagodnym. Miałem wrażenie że jest jakby lekką formą, prawie niematerialną, coś w rodzaju hologramu, białej chmury stworzonej ze skupionych dźwięków, które przybrały jego formę ziemską.

Było widać i wszyscy mogliśmy odczuć jego wzruszenie. Był obecny wśród nas, ale jednocześnie był już gdzieś indziej, gdzieś dalej. Trudno jest to wrażenie ująć słowami, trudno jest opisać to coś niematerialnego w jego osobie, brak mi konkretnych odniesień i precyzyjnych słów.

Ptolemeusz napisał piękne słowa, które mogą określić ten stan:

*Ja zwykły śmiertelnik wiem,
że się urodziłem na jeden dzień,
lecz kiedy patrzę na zwarte
szeregi gwiazd w ich okrężnym biegu,
moje stopy odrywają się od ziemi
i unoszą się aż do samego Zeusa,
by delektować się Ambrozją, pożywieniem bogów.*

lub słowa innego poety:

*Ja stąd nie pochodzę
Ja nie pochodzę z Ziemi
Ale nie wolno o tym mówić
Bo człowiek jest bezlitosny*

CZY WIESZ, ŻE...?

Pomysł powstania święta Babć w Polsce pojawił się w latach 60.

W tym samym dniu, co w Polsce obchodzony jest w Bułgarii, a w Brazylii i Hiszpanii 26 lipca.

Dzień Dziadka wpisał się do naszego kalendarza w połowie lat 80.

We Francji są to święta ruchome. Babciom składa się życzenia w pierwszą niedzielę marca, natomiast Dziadkom w pierwszą niedzielę października.

W Stanach Zjednoczonych i Kanadzie świętuje się Narodowy Dzień Dziadków, który przypada na pierwszy poniedziałek września. Powstał nawet oficjalny hymn na tą okazję: "Piosenka dla Babci i Dziadka".

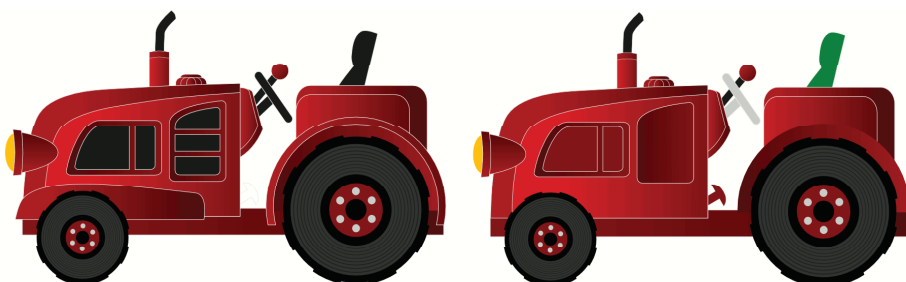
W Japonii zamiast Dnia Babci i Dziadka obchodzi się Dzień Szacunku dla Wieku, Dzień ten dla Japończyków jest także symbolem długowieczności.

POŁĄCZ KROPKI

ZNAJDŹ RÓŻNICE

Dwa traktory zaparkowały tuż obok siebie. Teraz ich właściciele mają poważny problem, gdyż nie wiadomo, który jest czyj. Dlatego pilnie potrzebują pomocy prosząc o to by sprawą zajęły się dzieci. Wystarczy więc wydrukować niniejszy rysunek i zapytać dzieci czym różnią się te ciągniki i poprosić, by zaznaczyły na rysunku różnice pomiędzy nimi. Być może to pomoże właścicielom rozpoznać który należy do kogo... Zapraszamy do dobrej, rozwijającej zabawy.

KONKURS!

BABCIA I DZIADEK – kochający, wspierający, niezastąpieni.

Już niebawem w Polsce obchodzić będziemy ich święto.

Dzień Babci 21 stycznia, Dzień Dziadka 22 stycznia.

Nie zapomnijcie złożyć im życzeń i podziękować za ich miłość i pomoc, niezależnie od tego, czy są blisko czy też daleko.

Na pewno ucieszą się z rysunków, laurek wykonanych przez Was.

Narysuj swoją babcie i swojego dziadka.

Poproś rodziców o przesłanie Twojej laurki na adres mailowy:

redakcja@vectorpolonii.com lub pocztą

na adres: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris

Nie zapomnijcie ich podpisać!

Rysunki zamieścimy w „Vectorku”
i na portalu „Vectora Polonii”.

PRZYSZŁA KRYŚIA DO BAŁWANA

Jak się mamy prosić Pana?
Czy nie zimno panu może?
Chyba coś na pana włożę.
Nie potrzeba mi niczego
bo ja kożuch mam ze śniegu.

Tadeusz Kubiak

DOMEK DLA PTASZKÓW

Dzisiaj w przedszkolu Krzys i Tomek
zajmowali ptaszkom domek.
Jest podłoga, jest i daszek
żeby mógł się zmieścić ptaszek.
Jest też miejsce na okruszki
dla wróbelka, pośmięcuszki.
Jest i gwoździk na skraweczki
dla łakomej sikoreczki.

Irena Suchozewska

łódzie rzeczne	robiony z pomidorów	niejeden na wierzbie	żywi się nektarem	łysi w głąnach	marka zup w proszku	górzysta wyspa grecka	grobowiec, kopiec	był lennikiem seniora	
			finansowy potentat			nad kuchenką			
chorobliwie kradnie	otwory w pokładzie statku	... Floyd, brytyjski zespół rockowy	chroni okno	imię z noweli	nakrycie stołu			pokrycie łóżka	
					opisywany w Księdze Rodzaju	galowy strój męski			
horror Stephen Kinga						litera grecka			
lampa na ścianie					podrzędny lokal	kury na grzędach	gat. dzikiej kaczki	zęby na murach	
			niejeden w zbiorze				liga z Chicago Bulls		
np. rzeczka	pogoda	syfilis	imię kalifów arabskich	państwo z Nairobi			Fitzgerald z estrady	tkanina na firanki	wysła sondy w kosmos
odchudzenie z wymiotami	King ..., filmowa małpa				grupka drzew	rzeka znana z krokodyli	bezwonny, palny gaz		
					hormon dla cukrzyka				
rośnie na brzegach rzek	latynista						jedn. natężenia oświetlenia		
					włoskie linie lotnicze				

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

Wsuwanka: Diagram został pocięty na pionowe paski, widoczne u góry. Należy z nich z powrotem ułożyć poprawny diagram. Pasków nie należy przekreślać, muszą pozostać pionowo. Wszystkie użyte słowa występują w Słowniku Języka Polskiego PWN

długotrwały niski dźwięk	miasto nad Odrą	wisiorek na łańcuszku	pospolity chwast	rzucane przez wiedźmy	bywa czterolistna
Almodovar					
staroż. opera					
do hokeja na trawie					
klub z Glasgow	Peter, filmowy Colombo		klub piłk. z Manchesteru	marka napojów gazowanych	
dąsy					
słynny Kolorado		bieg sprawy			
duża łódź o płaskim dnie					

zadanie udostępnił serwis szarada.net

WIDZIANE Z TINQUEUX

Kolorowe i egzotyczne stroje na Rynku w Krakowie

Po Wigilii i sylwestrze, święto Trzech Króli z perspektywy Krakowa i Tinquieux...

W poniedziałek, 6 stycznia, na stołach zagościła kolejna tradycja: Epifania. To katolickie święto - obchodzone aby uczcić przybycie Trzech Króli do miejsca narodzin Dzieciątka Jezus - trzy lata temu stało się w Polsce dniem wolnym od pracy, ku uciesze Kościoła i wbrew opinii pracodawców, niechętnych wobec kolejnego wolnego dnia w roku. Wiele osób, ubranych w wielokolorowe i egzotyczne stroje, wzięło udział w marszu ulicami Krakowa. Różnobarwny pochód kilku tysięcy osób przeszedł przez centrum miasta od Zamku Królewskiego na Wawelu, zmierzając do stajenki przed Bazyliką Mariacką na Rynku Głównym. Praktycznie wszyscy, dorośli i dzieci, mieli na głowach złote korony. Na czele orszaku, Trzej Mędrcy: Kacper, Melchior i Baltazar, z których każdy reprezentuje inny kontynent: Afrykę, Azję i Europę i niesie dary o wielkim bogactwie symbolicznym: złoto, kadzidło i mirrę.

W Polsce Święto Trzech Króli to także okazja do tradycyjnego poświęcenia kadzidła i kredy w kościele. Wiąże się to z tradycją i z przesądami. Kredy wciąż używa się do napisania na drzwiach domów liter K+M+B (inicjały Trzech Króli: Kacper, Melchior i Baltazar). W przeszłości

natomiast wiązało się to z przesądem: kawałkowi kredy przypisywano magiczną moc. "Kredą zataczano okręgi wokół różnych swoich dóbr, aby chronić je przed złymi duchami i złodziejami. Rysowano również krzyże na głowach zwierząt domowych. Poświęcone w kościele kadzidło używane było z kolei do okadzania domu, by chronić jego mieszkańców przed chorobami."

Owego dnia, dzieci w końcu miały okazję przebrać się za królów. Zaopatrzone w gwiazdę, szporkę i skarbonkę, wyruszyły koledując i licząc na hojność sąsiadów. Nasza *galette des rois* nie jest częścią polskiej tradycji, tak więc my, dla których nie ma Święta Trzech Króli bez porządnej dawki kremu migdałowego – udaliśmy się po nią do krakowskiej cukierni specjalizującej się w tradycyjnych wypiekach kuchni francuskiej... Bo u nas, we Francji, święto Epifanii jest szczególnie wyczekiwane przez smakoszy... „Mmm... komu nie cieknie ślinka na myśl o tych przepysznych ciastach z kremem migdałowym i tych pulchnych brzośkach z kandyzowanymi owocami?”

Święto Trzech Króli jest też wielkim spotkaniem w gronie rodziny i przyjaciół (w naszym regionie, zwykle spotykamy się począwszy od pierwszej niedzieli stycz-

nia, aby wspólnie zjeść *galette des rois*). Po pełnej wrażeń końcówce roku, znowu jest okazja, by się spotkać w atmosferze radości i dobrego humoru. To święto pełne życzliwości i zabawy. Ale uwaga, musicie wiedzieć, że jesteśmy bardzo przywiązani do tradycji... W któryś ze styczniowych wieczorów, w każdym domostwie musi się odbyć „królewski” zwyczaj! Wylonić króla! W zależności od regionu, słynne ciasto *galette des rois* może występować w różnych formach: jedni jedzą pieczone ciasto francuskie z dżemem lub z czekoladą, inni z nadzieniem migdałowym bądź pralinowym, jeszcze inni wołają ciasto drożdżowe, posypane cukrem i wypełnione kandyzowanymi owocami! Aby jednak każde ciasto było autentyczne, należy ukryć w nim małą figurkę... Wszystko zaczyna się od wspólnego spotkania przy stole.

To najmłodsza osoba z zaproszonych gości, z racji swojej niewinności, wyznacza podział owego tajemniczego ciasta, zostawiając także jeden „kawałek dla ubogiego”. Ten ostatni, zwany również „kawałkiem dla Boga” jest symbolicznie pozostawiony dla osoby w potrzebie, która mogłaby zapukać do drzwi. Po rozdzieleniu kawałków ciasta między gości, rozpoczyna się degustacja. Każdy delikatnie przeżuwa swój kawałek, żeby przypadkiem nie połknął figurki! Wszyscy delektują się ciastem w atmosferze niepewności..., gdy w końcu szczęśliwiec wieczoru woła: „mam ją!”, po czym zostaje koronowany na „Króla”. To on wyznaczy swoją królową (lub króla) i będzie nosił piękną złotą koronę! To także on będzie musiał przynieść następną *galette des rois*. Co zatem jest potrzebne do zrobienia dobrego ciasta „królewskiego”? Oczywiście dobre składniki: chrupiące, maślane ciasto francuskie, migdały w proszku lub pasta migdałowa, która jest niczym innym, jak kremem migdałowym zmieszany z kremem do ciast. To dodaje całości lekkości - podkreślają Karine i Mathieu Pinon, cukiernicy z Tinquieux. W końcu, „w Polsce, jak i we Francji, kultuujemy tę samą tradycję”: w jednej z dzielnic Krakowa, dzieci przebrane za królów odwiedziły swoich sąsiadów w święto Epifanii, niosąc gwiazdę, stajenkę i skarbonkę. Po wejściu do każdego domu, zaśpiewały kolędy i złożyły życzenia. W zamian dostały słodczyce, ciastka lub pieniądze.

W Tinquieux był to także moment powrotu członków Stowarzyszenia przyjaźni francusko-polskiej i sympatyków kursów języka polskiego: przybyli licznie, aby podzielić się przyjaźnią i radością ciastem *galette des rois*, tak jak tradycja nakazuje.

Jean-Claude Kociotek

Licznie przybyli sympatycy kursów języka polskiego w Tinquieux, by podzielić się wspólnie *galette des rois*

Kalendarium wydarzeń polonijnych

18 STYCZNIA, godz. 12.30: Stowarzyszenie Polskich Kobiet organizuje swój tradycyjny coroczny obiad z tańcami, przy muzyce orkiestry Edwarda Paszkiera. Informacje pod numerami: 03 27 88 18 93 lub 03 27 80 53 44. (Sala Jean Monet: rue Raymond Honoré, 59182 Montigny-en-Ostrevent);

24 STYCZNIA, godz. 20.00: Recital Rafała Blechacza. Jako 20-latek zwyciężył i otrzymał wszystkie nagrody specjalne na XV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Chopina. Genialny polski pianista koncertujący na całym świecie zagra niebawem w Paryżu wraz z orkiestrą Deutsche Kammerphilharmonie Bremen. W programie znajdują się utwory Fryderyka Chopina i Lu-

Rafał Blechacz

dwiga van Beethovena. (Teatr Champs-Élysées: 15, avenue Montaigne, 75008 Paryż);

DO 24 STYCZNIA: Projekcje filmu *Chrzest (Le Baptême)* Marcina Wrony. Informacje i godziny seansów na stronie: www.flagey.be. (Flagey, Studio 5: Place Sainte-Croix, 1050 Bruksela);

OD 25 STYCZNIA DO 12 LUTEGO: Opera *Alcina G. F. Händla* z udziałem polskiego barytona Michała Partyki, który wcielił się w rolę czarodzieja Melisso. (Palais Garnier: 8, Rue Scribe 75009 Paryż);

OD 30 STYCZNIA DO 2 LUTEGO: Film dokumentalny Artura Żmijewskiego pt. *Lekcja śpiewu 2* będzie można obejrzeć w ramach festiwalu Bach Académie Bruges w Belgii. Polski artysta skonfrontował niesłyszących ludzi z zespołem profesjonalnych muzyków z Wyższej Szkoły Muzycznej. Wykonują oni utwory Jana Sebastiana Bacha w lipskiej Katedrze św. Tomasza. Za życia słynny kompozytor był tam kantorem, a po śmierci

został w katedrze pochowany. (Concertgebouw, Foyer: t Zand 34, 8000 Brugja);

Lekcja śpiewu 2

OD 31 STYCZNIA DO 8 LUTEGO: Festiwal Filmów Krótkometrażowych w Clermont-Ferrand. Wśród filmów prezentowanych w Konkursie Międzynarodowym znajdzie się film *Ojciec Masz* Kacpra Lisowskiego. *Ziegenort* Tomasza Popakula zakwalifikował się do eksperymentalnej sekcji Lab. Polskim akcentem jest także udział brytyjskiego filmu *Vegas* w reżyserii Łukasza Konopy, do którego zdjęcia wykonał polski operator Paweł Chorzępa.

DO 31 STYCZNIA: Film *W imię... w reż. Małgorzaty Szumowskiej* (tytuł fr. *Aime et fais ce que tu veux*) we francuskich i belgijskich kinach. W roli głównej wystąpił Andrzej Chyra, partnerując mu m.in. Mateusz Kościukiewicz, Maja Ostaszewska, Maria Maj, Łukasz Simlat.

DO 1 LUTEGO: Wystawa: *Fotografia – ślady epoki i emocji*, na której prezentowane są prace: Zdzisława BEKSINSKIEGO, Andrzeja DRAGANA, Andrzeja HALADUDY, Bogdana KONOPKI, Tomasza LAZARA, MELI, Wojciecha PLEWIŃSKIEGO, Lecha POLCYNA, Mie-

Jedna z prezentowanych fotografii Meli

czysława MIETKO RUDKA, Marcina RYCZKA, Leszka SZURKOWSKIEGO i Krzysztofa ZARĘBSKIEGO. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte Anastase, 75003 Paryż);

1 LUTEGO, godz. 20.00: Zespół pieśni i tańca *Wiązanka* zaprasza na swój czwarty wielki bal przy akompaniamencie orkiestry Jerzego Maka. Rezerwacje: 03 21 27 25 98 lub 06 87 68 50 28. (Sala Mendès-France: rue Nationale, 62290 Noeux Les Mines);

1 LUTEGO, godz. 20.00: Peja i DJ Decks, członkowie zespołu hip-hopowego Slums Attack, zagrają w Antwerpii. Na scenie pojawią się również Gandzior i Śliwa. Po koncercie „after party” poprowadzi DJ Rasmatal. Wstęp od lat 16. Rezerwacje internetowe oraz info: daniel.xside-music@gmail.com (Sala Zappa: August Leyweg 6, 2020 Antwerpia);

OD 7 DO 14 LUTEGO: Ci, którzy nie mogli pojechać na festiwal teatralny do Awinionu w lipcu ubiegłego roku, będą mieli okazję zobaczyć wystawiany tam **spektakl *Kabaret Warszawski* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego** w Paryżu. W swojej najnowszej kreacji „polski odnowiciel języka teatru europejskiego” zestawia dwie odległe w czasie rzeczywistości: Niemcy czasów republiki Weimarskiej, w których władzę stopniowo przejmują faszystyci oraz Nowy Jork po 11 września. W tych dwóch światach przegląda się dzisiejsza Warszawa. Na scenie wystąpi plejada polskich aktorów m.in. Stanisława Celirńska, Magdalena Cielecka, Ewa Daikowska, Maciej Stuh, Andrzej Chyra. W marcu br. spektakl będzie grany w belgijskim Liège, a w kwietniu w Clermont-Ferrand. (Théâtre National de Chailot: 1, Place du Trocadéro, 75016 Paryż).

Kabaret Warszawski

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY NA...

Koncerte Trebunie-Tutki i Twinkle Brothers

W pierwszą sobotę roku 2014 w paryskim Cabaret Sauvage mogliśmy spotkać się z niezwykłym połączeniem muzyki góralskiej z rytmami reggae. Polska ludowa muzyka, jej korzenie, charakterystyczne dźwięki wydawałyby się nie mieć nic wspólnego z brzmieniem reggae, pochodzącym z północnego wybrzeża Jamajki. A jednak mają.

Po raz kolejny bowiem okazuje się, że muzyka nie zna granic, i jest w stanie przełamać każdą kulturową barierę. Te dwa skrajne „światy”, pomimo wielu różnic, stworzyły niezwykle i oryginalne połączenie.

Podczas sobotniego wieczoru mogliśmy nie tylko wspólnie zaśpiewać polskie kolędy, ale także podziwiać góralskie tańce, przepłatające się z reggae'owymi bezstroskimi ruchami. Wszystko to stworzyło niezwykłą atmosferę.

06:10 program rozrywkowy **07:00** Aby wszyscy byli jedno **07:30** Tajemnice Wiklinowej Zatok **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Wilnoteka **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łazęgi **14:50** Mój pierwszy dzień **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Opole na bis **18:40** Notacje - Teresa Lipowska **18:50** Barwy szczęścia **19:20** Ex Libris **19:50** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Pomiędzy wilki **00:25** Lalka. Wspomnienia **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:20** Tajemnice Wiklinowej Zatok **01:50** Dobranocka za oceanem **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Pomiędzy wilki **06:35** Zakończenie dnia

08:15 Soul Power (Soul Power) 88'; film dokumentalny **10:00** Gracze - 97'; film sensacyjny kraj prod. Polska (1995); reż.: Ryszard Bugajski; **12:00** Dama kamelowa (La dame aux camélias) 131'; balet kraj prod. Francja (2008); reż.: Brigitte Lefevre, Gerard Mortier; **14:25** Beniamiszek 59'; dramat kraj prod. Polska (1975) **15:35** Teraz animacje! - Kolo (Rocks / Das Rad) 8' **15:40** Teraz animacje! - Człowiek na księżycu (Man in the Moon / Mann im Mond) **16:00** Rozmowy poSzcZególne - z Romanem Polańskim rozmawia Jacek Żakowski (2); **16:40** Kulturanek **17:20** Soul Power (Soul Power) 88' **19:00** Dekalog 89 + - Sublokator 19' **19:30** Wieczorynka - Karypel kontra Groszki - odc. 8 - Jaszczur; serial animowany; **20:00** Informacje kulturalne; informator kulturalny; **20:20** Kino jest sztuką - Z daleka widok jest piękny 77' **21:55** Tygodnik Kulturalny; **22:50** Mad Men s.V - odc. 3/13 (Mad Men s.V) **23:50** Młoda Kultura - Młoda Kultura **01:10** Informacje kulturalne; informator kulturalny; **01:35** Kino jest sztuką - Z daleka widok jest piękny 77'; dramat kraj prod. Polska,

PIĄTEK 17.01

SOBOTA 18.01

NIEDZIELA 19.01

06:35 - 08:20 Złotopolscy **08:55** Polonia 24 **09:40** Załoga Eko - II **10:05** Ciepło na lata **10:25** Świat się kręci **11:20** Więzy krwi **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie **12:40** Ojciec Mateusz **13:30** Młokwicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **14:50** Polonia w Komie **15:05** Gry wojenne **16:00** Kulturanek PL magazyn **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Polonia w Komie **17:45** M jak miłość **18:40** Sylwester na bis **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Czas honoru **21:35** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Polacy tu i tam magazyn **22:40** Złote runo - 81' **00:15** Słownik polsko@polski **00:45** Łamigłówka - konkurs **00:50** M jak miłość - odc. 1022 **01:45** Dobranocka za oceanem **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:35** Czas honoru **03:25** Pamiętaj o mnie **03:45** Polacy tu i tam magazyn **04:20** Złote runo 81' **05:45** Lalka. Wspomnienia **06:00** Zakończenie dnia

06:00 - 07:45 Galeria serial obyczajowy TVP **08:20** Polacy tu i tam magazyn **08:50** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Trzy Szalone Zera **09:40** Złoto **10:10** Tygrysy Europy **11:15** Pamiętaj o mnie **11:30** Saga rodów magazyn **11:50** Między ziemią a niebem **12:00** Anioł Pański **12:10** Między ziemią a niebem **12:30** Notacje **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:20** program rozrywkowy **15:20** Okrasa łamie przepisy **15:50** Alchemia zdrowia i urody magazyn **16:05** Skarby prowincji **16:25** Dzika Polska **16:55** Made in Poland teleturniej **17:25** Łamigłówka **17:30** Telexpress **17:50** M jak miłość **18:45** program rozrywkowy **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Ranczo **21:40** Pamiętaj o mnie **22:00** Tygodnik.pl **23:00** Tygrysy Europy **00:05** Dzika Polska **00:35** Ciepło na lata **00:45** Łamigłówka - konkurs **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:40** Ranczo **03:30** Pamiętaj o mnie **03:50** Tygodnik.pl **04:45** Kulturanek PL **05:40** Saga rodów magazyn **06:05** Zakończenie dnia

08:00 Informacje kulturalne **08:25** Wiedźmin - 129'; film science fiction kraj prod. Polska (2001); reż.: Marek Brodzki; wyk.: Michał Żebrowski; **10:45** Nie tylko Gustik **11:20** Kulturanek **11:50** Informacje kulturalne; informator kulturalny; **12:15** Dokument tygodnia **13:20** Koncert zyczeń **13:30** Koncert zyczeń - 15 **14:15** Koncert zyczeń - Alibabki (zakończenie) **14:30** Informacje kulturalne; informator kulturalny; **14:55** 3 x Konwicki - Lawa 128 **17:15** Sztuka czytania **17:50** Nie tylko Gustik (Franciszek Pieczka); reportaż; **18:30** Archiwum grozy **19:15** Klasyczne albumy rocka - Tom Petty & Heartbreakers - Damn The Torpedoes **20:20** Bilet do kina - Przystań mnie (Hold on mig) 75'; dramat kraj prod. Dania (2010) **21:55** Clayton - Hamilton Jazz Orchestra i John Pizzarelli na Avo Session **23:05** Hala odlotów **23:55** Bilet do kina - Przystań mnie (Hold on mig) 75' **01:25** Kino nocne - Noi Albinoi 88'; dramat kraj prod. Dania, Islandia, Niemcy, Wielka Brytania (2003)

08:00 Informacje kulturalne **08:25** 3 x Konwicki - Lawa 128 **10:40** Informacje kulturalne **11:05** Wielki bieg - 98'; dramat kraj prod. Polska (1987) **13:00** Co Ty wiesz o nauce? **13:20** Klasyczne albumy rocka - Tom Petty & Heartbreakers **14:30** Hala odlotów **15:25** Luciano Pavarotti **16:35** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela ze... Stanisławą Celińską **18:25** Niedziela ze... Stanistawą Celińską **19:35** Niedziela ze... Stanisławą Celińską **20:20** Niedziela ze... Stanisławą Celińską **22:05** Izrael **24:00** Teraz animacje! - Doktor (El Doctor) 23'; film animowany kraj prod. USA (2006); reż.: Suzan Pitt; Dla małych od lat **16:00:30** Co Ty wiesz o nauce? /16/; rozmowa; **00:50** Kino nocne - Uprowadzona Alice Creed (The Disappearance of Alice Creed) 96'; thriller kraj prod. Wielka Brytania (2009); reż.: J. Blakeson; wyk.: Gemma Arterton, Martin Compston, Eddie Marsan; **02:40** Nocne czytanie w wannie - odc. 40; widowisko kameralne; Dla małych od lat **16:02:50** Zakończenie dnia

ITVN: film „Mistrzowie” z cyklu Czeski Piątek, 17 stycznia, godz.20:05

ITVN: program „W roli głównej”

PONIEDZIAEK 20.01

WTOREK 21.01

ŚRODA 22.01

CZWARTEK 23.01

06:10 Sylwester na bis **07:15** Polonia w Komie **07:25** Znak Orła **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Polonia w Komie **10:45** Tygodnik.pl **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Ranczo **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturanek PL **15:20** Naszaarmia.pl **15:50** Złotopolscy **16:20** Jak to działa **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:40** Łamigłówka **17:50** Młokwicz w podróży **18:25** Saga rodów magazyn **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Café Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Głęboka woda **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Fascynujące Śląskie **00:20** Naszaarmia.pl **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Znak Orła **01:45** Dobranocka za oceanem **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Głęboka woda **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **05:40** Fascynujące Śląskie **06:05** Zakończenie dnia

08:10 Kulturanek **08:40** Portrety - John Cage - Podróże w dźwięku (John Cage - Journeys in Sound); film dokumentalny kraj prod. Niemcy **09:55** Filmy z audiodeskrypcją **11:40** Kalipso 44 **12:40** Poniedziałek z piosenką **13:40** Filmy z audiodeskrypcją - Święty interes **15:20** Rosja - Polska - Nasiona; cykl dokumentalny; **16:00** Hala odlotów **17:00** Portrety - John Cage - Podróże w dźwięku (John Cage - Journeys in Sound); film dokumentalny kraj prod. Niemcy (2012); **18:15** Kolowaty 60'; film obyczajowy kraj prod. Polska (1982); reż.: Jerzy Kolodziejczyk **19:30** Wieczorynka **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina światowego **23:00** Nocne czytanie w wannie - odc. 41 **23:20** Videogaleria - Sztuka i dokumentacja; **23:45** Videogaleria odc. 87 - CSW Toruń (4); magazyn kulturalny; **00:15** Rolling Stones - „Some Girls” live in Texas (Rolling Stones - „Some Girls” live in Texas); koncert kraj prod. Wielka Brytania (2011); **01:55** Sztuka czytania (powt. z sob.); magazyn **02:30** Informacje kulturalne; informator kulturalny; **02:45** Zakończenie dnia

06:05 N - Czołówka pasmowa **06:05** Szept **06:55** Słownik polsko@polski **07:25** Banda Rudego Pająka **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Café Historia **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Dzika Polska - **14:30** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Opole na bis **18:40** Notacje **19:20** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50** Ojciec Mateusz **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Po prostu **23:25** Hala odlotów **00:10** Nie ma jak Polska **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Banda Rudego Pająka **01:45** Dobranocka za oceanem **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Ojciec Mateusz **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią w tle **06:00** Zakończenie dnia

08:00 Informacje kulturalne **08:25** Michała Bukojemskiego grypsy z interny 44'; film dokumentalny **09:30** Persona non grata (Persona non grata) - 112'; dramat kraj prod. Polska **11:40** Porcelana w składzie słońca 43'; film TVP kraj prod. Polska (1984); reż.: Andrzej Czekalski; **12:40** Klasyczny wtorek - Paavo Järvi dyryguje III Symfonią Schumanna **13:25** Informacje kulturalne **13:55** Persona non grata (Persona non grata) **16:00** Tygodnik Kulturalny; **17:05** Michała Bukojemskiego grypsy z interny 44'; film dokumentalny; reż.: Michał Bukojemski; **18:05** Dzień wielkiej ryby 69'; film obyczajowy kraj prod. Polska (1996); reż.: Andrzej Barański; wyk.: Jan Peszek **19:30** Wieczorynka **19:40** Wieczorynka - Sceny z życia smoków - Żaba odc. 2; serial animowany; **20:20** Mięsiąc z Anną Polony - Wyzwolenie 141' **22:55** Kino wyzwolone - Dama kamelowa (La Dame aux camélias) 109'; melodramat kraj prod. Francja, Włochy (1980); reż.: Mauro Bolognini; wyk.: Isabelle Huppert, Carla Fracci, Fernando Rey; **00:55** Zakończenie dnia

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Ucieczka **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Flesz historii **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Głęboka woda **13:50** Nie ma jak Polska **14:25** Sztuka życia **14:55** Po prostu **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** Kultura, Głupcze **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Gala Nagród Kisiela 2014 **18:25** program rozrywkowy **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Siostry **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Kabaretowy Klub Dwójki **23:45** Życie zaczyna się od tańca **00:15** Made in Poland **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Ucieczka **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Siostry **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Kabaretowy Klub Dwójki **05:35** Zapiski Łazęgi fajleton **05:45** Wilnoteka **06:00** Zakończenie dnia

08:15 Portrety - Portrecista 51'; film dokumentalny; reż.: Irek Dobrowolski **09:25** W cieniu nienawiści 111'; dramat wojenny kraj prod. Polska (1985) **11:25** Gościnny występ 26' **12:15** Rockowe granie w środę - COOL KIDS of DEATH; koncert **13:20** W cieniu nienawiści 111 **15:20** Gościnny występ 26'; film TVP **16:00** Nie tylko Gustik (Franciszek Pieczka) **16:30** Co Ty wiesz o nauce? **17:00** Portrety - Portrecista 51 **18:10** Ar-mele 69'; film obyczajowy kraj prod. Polska (1991) **19:30** Wieczorynka **19:40** Sceny z życia smoków **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina polskiego **22:25** Studio Kultura - Paweł Łoziński - odc. 3 **22:30** Filmy Pawła Łozińskiego - Nasz spis powszechny **22:55** Filmy Pawła Łozińskiego - Kici, kici 27'; film dokumentalny; reż.: Paweł Łoziński **23:40** Performance odc. 36 - Interakcje (8); „Dla małych od lat **16:00:20** Informacje kulturalne **00:40** Studio Kultura - Kobieta pod presją; „Dla małych od lat **16:00:45** Kino nocne - Kobieta pod presją; reż.: John Cassavetes; **03:20** WOK - Wszystko o Kulturze **03:45** Zakończenie dnia

06:05 Świat się kręci **07:00** Sztuka życia **07:25** Gwiazdny Pirat **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Polska i świat z historią **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Siostry **14:45** Życie zaczyna się od tańca **15:15** Ciepło na lata **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Determinator **23:40** Gry wojenne **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Gwiazdny Pirat **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia - **04:55** Gry wojenne **05:50** Informacje kulturalne **06:05** Zakończenie dnia

08:00 Informacje kulturalne **08:25** Cyrk ze złamanym sercem 52'; film dokumentalny; reż.: Marek Tomasz Pawłowski **09:35** Niemcy 106'; dramat kraj prod. Polska (1996); reż.: Zbigniew Kamiński; **11:35** Smak czekolady 35'; film krótkometrażowy **12:25** Muzyka świata w czwartek - Korzenie Europy - Róg alpejski (European Roots) **13:55** Niemcy 106 **16:00** Vacat, ewant. Studio Kultura - Rozmowy **16:35** Sztuka czytania **17:20** Cyrk ze złamanym sercem 52' **18:25** Gwiazda wytrwałości 52'; film TVP kraj prod. Polska (1971); reż.: Paweł Komorowski; wyk.: Tadeusz Łomnicki; **19:30** Wieczorynka - Sceny z życia smoków - **19:40** Wieczorynka **20:20** Hala odlotów (s. II, odc. 19); talk-show; **21:10** Mad Men s.V - odc. 4/13 (Mad Men s.V) **22:15** Panorama kina polskiego - Psy - 104'; film sensacyjny kraj prod. Polska (1992); reż.: Władysław Pasikowski; wyk.: Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura, Agnieszka Jaskółka; **00:15** Hala odlotów **01:10** Studio Kultura **01:15** Kino nocne - Inland Empire **04:15** Zakończenie dnia

07:30 Dziennik telewizyjny **08:25** Makłowicz w podróży - Podróż 28 **09:00** Komandoria **10:10** Dzika Polska **10:50** Ziemia nieznaną **11:30** Przełomowe dni - odc. 3 **12:00** Było, nie minęło **12:35** Polska i świat z historią w tle - Pierwsza w Europie **12:55** Szerokie tory **13:35** Spór o historię - Królestwo Polskie **14:20** Sprint przez historię Przemysława Babiarza **14:55** Polska i świat z historią w tle - Slesia **15:15** Cafe Historia **15:35** Ex Libris - 135 **16:00** Królowie mórz - Grecy **16:30** Encyklopedia II wojny światowej - Montgomery - cykl dokumentalny **17:00** Komandoria - cz. 3/8 **17:55** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:55** Przełomowe dni - odc. 4 **20:30** Było, nie minęło **21:00** Cafe Historia **21:25** Szerokie tory **22:05** Za kulisami PRL **22:45** Ballada o lekkim zabawieniu erotycznym **23:20** Sensacje XX wieku **23:50** Sensacje XX wieku **00:30** Ziemia nieznaną **01:05** Radio Wolności **01:40** Reportaż TVP INFO **02:40** Dąbrowszczyacy film dokumentalny **03:15** Zakończenie dnia

PIĄTEK 17.01

07:30 Dziennik telewizyjny **08:15** Sonda **08:50** Cafe Historia **09:15** Rzeka kłamstwa **10:55** Królowie mórz **11:25** Przełomowe dni **12:10** Moja Warszawa **13:25** Ginące cywilizacje **14:30** Wajrak na tropie - Serce puszczy **15:15** Dzieje Kultury Polskiej **16:15** Historia kołem się toczy - Mikrus niespełnione marzenie pewnego miasta magazyn **17:00** Rzeka kłamstwa - odc. 7 **18:30** Kalendarium historyczne - Historia - Kształtowanie granic II Rzeczypospolitej **19:00** Dziennik telewizyjny **19:55** Manewry miłosne czyli córka pułku 62' komedia kraj prod. Polska (1935) reż.: Jan Nowina Przybylski, Konrad Tom **21:10** Polacy - Horiates cykl reportaży **21:55** Nieznana Białoruś **22:35** Flesz historii **22:55** Gdy świat się wali **00:10** Boża podszywka - odc. 1/15 **01:25** Ginące cywilizacje **02:25** Pradawni bogowie - odc. 3 - Rzymianie (The Lost Gods) cykl dokumentalny kraj prod. Irlandia (2000) **02:50** Zakończenie dnia

SOBOTA 18.01

07:30 Dziennik telewizyjny **08:15** Edyta Stein patronka Europy **09:05** Rzeka kłamstwa - odc. 7 **10:40** Dzieje Kultury Polskiej - Edukacja i upadek (XVIII w) **11:45** Gdy świat się wali - odc. 18 **12:50** Tętno pierwotnej puszczy **13:35** Tętno pierwotnej puszczy **14:10** Wielka Gra teletunii **15:10** Manewry miłosne czyli córka pułku 62' **16:20** Deyna - film dokumentalny reż.:Jarosław Stypa, Beata Dżianowicz **17:05** Czas honoru - odc. 66 **18:05** Kalendarium historyczne - Zakrety dziejów **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Współpracowałem z TW Ewa - Max film dokumentalny reż.:Sławomir Kohler **20:25** Przełot nad zdobytym miastem **21:00** Pianista (The Pianist) - 142' dramt kraj prod. Polska, Wielka Brytania, Francja (2002) reż.:Roman Polański **23:35** Poezja i maszyny. Hipolit Cegielski 1813 - 1868. **00:20** Boża podszywka - odc. 2/15 **01:35** 14 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole'76. Mikrofon i ekran **03:15** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 19.01

19 stycznia, godz. 20:00

iTVN: program „Jak to jest złowione”,
każda sobota, godz. 12:20

iTVN: program „Sablewskiej sposób na modę”, 18 stycznia, godz. 17:45

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Makłowicz w podróży **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Komandoria - cz. 3/8 **10:00** Wajrak na tropie **10:35** Zaproszenie - Jesliś mądry, to oszukaj Panów z Prus **11:05** Miejsce z historią - Nowy Wiśnicz - Perła baroku cykl reportaży **11:25** Historia kołem się toczy - Polski fiat **12:00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **12:30** Cafe Historia **12:55** Wielki Wóz - 77' dramt wojenny **14:20** Współpracowałem z TW Ewa **14:55** Polska i świat z historią w tle **15:15** Cafe Historia - „Skarby z Wisły” odc. 22 **15:35** Ex Libris **16:00** Byłem żołnierzem Wehrmachtu **16:20** Encyklopedia II wojny światowej - U-boot **17:00** Komandoria **18:05** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Spór o historię **20:20** Było, nie minęło **21:00** Flesz historii **21:30** Persona non grata **23:35** Sensacje XX wieku **00:40** Zaproszenie **01:15** Na Południu 21' **01:50** Riese - Tajemnice wykute w skale 59' **02:55** Zakończenie dnia

PONIEDZIAEK 20.01

07:30 Dziennik telewizyjny **08:10** Okrasa lamie przepisy **08:40** Cafe Historia **09:05** Komandoria **10:10** Między rajem a ziemią **10:45** Zaproszenie **11:20** Spór o historię **11:55** Było, nie minęło **12:25** Flesz historii **12:50** Cesarskie cięcie **14:25** Poczmiistrz film TVP **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia **15:45** Ex Libris - 123 **16:00** Oczwiste nieoczwiste **16:30** Encyklopedia II wojny światowej - U - boot cz. 2 cykl dokumentalny **17:00** Komandoria **18:05** Kalendarium historyczne - Być równy innym - Wincenty Witos film dokumentalny **18:40** Flesz historii - odc. 165 cykl reportaży **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Przełomowe dni - odc. 5 **20:25** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **21:00** Polska i świat z historią w tle Od Horodla do Horodla cykl reportaży **21:30** Dni, które stworzyły historię **23:15** Sensacje XX wieku **00:05** Zaproszenie **00:35** Między rajem a ziemią **01:00** Zakończenie dnia

WTOREK 21.01

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Flesz historii **09:05** Komandoria **10:10** Tętno pierwotnej puszczy **10:50** Świat podróży według Ediego **11:30** Przełomowe dni **12:05** Było, nie minęło **12:40** Polska i świat z historią w tle **13:05** Dni, które stworzyły historię **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia - Nacziści pod sąd **15:45** Ex Libris **16:00** Kraj za miastem **16:35** Encyklopedia II wojny światowej **17:05** Komandoria - cz. 6/8 **18:10** Kalendarium historyczne **18:45** Cafe Historia - Powstanie styczniowe **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Przełomowe dni **20:25** Ocalić od zapomnienia - odc. 18 magazyn **21:00** Ex Libris **21:25** Rok 1863 **22:35** Igrzyska - wojna bez broni - Bojkoty cz. 2 1976 - 1992 cykl dokumentalny **23:00** Polskie Mundiale **23:30** Sensacje XX wieku **00:40** Zaproszenie - Tutaj cyrklem zatocz krag **01:10** Polskie Mundiale **01:40** Szała polska 1945 **02:45** Zakończenie dnia

ŚRODA 22.01

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Okrasa lamie przepisy **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Komandoria **10:00** Tętno pierwotnej puszczy **10:35** Miejsce z historią **10:55** Cudowne miejsca **11:30** Przełomowe dni **12:00** Ocalić od zapomnienia **12:35** Ex Libris **12:50** Na Południu **13:25** Riese - Tajemnice wykute w skale **14:30** Polska z bocznej drogi **14:50** Polska i świat z historią w tle **15:15** Cafe Historia **15:35** Ex Libris **15:50** Historia nie kończy się nigdy! **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Komandoria **18:05** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Pochodzenie człowieka - odc. 1 **20:30** Było, nie minęło **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:30** Szerokie tory **22:05** Spór o historię **22:45** Sprint przez historię **23:25** Sensacje XX wieku **00:30** Tętno pierwotnej puszczy **01:10** Za kulisami PRL **01:40** Ballada o lekkim zabawieniu erotycznym - odc. 15 **02:20** Fabryka wódki **03:25** Zakończenie dnia

CZWARTEK 23.01

06:00 Dzieciństwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Projekt Tyszka **12:45** W roli głównej Katarzyna Bujakiewicz **13:05** Selekcja 2013 **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Kobieta na krańcu świata **15:55** W niewoli przeszłości Brazylia **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Selekcja 2013 **21:20** Życie bez wstydu **22:05** Kuba Wojewódzki **22:50** Jak to jest złowione? **23:20** Prawo i medycyna II **00:20** W niewoli przeszłości Brazylia **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa non stop **02:35** Detektywi **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35** Serwis pogodowy **04:40** Serwis pogodowy Europa **05:15** Ukryta prawda

06:00 Dzieciństwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** X Factor **13:20** Odrobina Polski **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:30** Serwis pogodowy Europa **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Ulice świata **15:55** Dzieciństwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Mistrzowie **21:30** Superwizjer **21:55** Brygada antymafijna **22:50** Co za tydzień **23:10** Ekomaniań w kuchni **23:35** Kocham, Enter **00:20** Dzieciństwo del Monte **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa non stop **02:35** Jak to jest złowione? **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35** Serwis pogodowy **04:40** Serwis pogodowy Europa **04:42** Serwis pogodowy Świat **04:50** Ulice świata **05:15** Ukryta prawda

TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM

BARAN 21.03.-19.04. 9 MIECZY
Czeka Cię tydzień chaosu informacyjnego i dezinformacji. Zaczyniesz wątpić w swoją wartość i profesjonalizm. Przeczekaj ten gorszy czas.

BYK 20.04.-20.05. ŚMIERĆ
Zmiany, zmiany, zmiany na różnych poziomach życia. Coś się definitywnie zakończy. Coś, co się nie sprawdziło w działaniu.

BLIŹNIĘTA 21.05.-21.06. AS DENARÓW
Możesz liczyć na dodatkowy przyływ gotówki lub cenny prezent. Na horyzoncie widać wspaniałe szanse.

RAK 22.06.-22.07. KOCHANKOWIE
Przed Tobą czas podejmowania decyzji i dokonywania ważnych wyborów życiowych. Zadać sobie pytanie - czego pragnę?

LEW 23.07.-22.08. 6 BUŁAW
Pojawi się szansa na znalezienie nowego, korzystnego zajęcia. Nie bój się podjąć ryzyka. Opłaci się.

PANNA 23.08.-22.09. PAPIEŻ
Zatrzymaj się na chwilę i pomyśl. Nie rób niczego na siłę, wbrew sobie i swoim zasadom.

WAGA 23.09.-22.10. WIEŻA
Są sprawy, których fizyczne zaniechanie lub zaniedbanie mogą i okazać się zgubne dla Ciebie.

SKORPION 23.10.-21.11. 6 KIELICHÓW
Staniesz się sentymentalny. Będziesz tęsknić za tym co było, za kimś kto był. Zaczyniesz odsuwać się od „tu i teraz”.

STRZELEC 22.11.-21.12. PUSTELNIK
Karta jest symbolem refleksji nad życiem, podsumowaniem, ale także oczyszczeniem się ze zbędnych rzeczy.

KOZIOROŻEC 22.12.-19.01. GIERMEK DENARÓW
Jeśli planujesz podjęcie nowego działania, a nie masz wystarczającej wiedzy, warto zapytać o radę kogoś doświadczonego.

WODNIK 20.01.-18.02. 2 MIECZE
Boisz się zmian. Czeka Cię konieczność podjęcia decyzji, a jednocześnie obawa przed dokonaniem wyboru, co spowoduje odwlekanie.

RYBY 19.02.-20.03. RYDWAN
Wokół Ciebie dużo informacji. Odbędziesz ważną rozmowę. Dużo spraw do załatwienia. Uważaj na drodze.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Pierogi z soczewicą i oscypkiem

Polecam wszystkim gorąco taką zdrową i bardzo sycącą wersję pierogów, są bardzo smaczne i dość tanie w przygotowaniu.

Składniki:

250 g mąki	1-2 małe oscypki (około	
1 łyżka oliwy	150-200 g)	sól
letnia woda	1 mała cebula	pieprz
100 g zielonej soczewicy	pieczek szczypiorku	stodcka papryka

Przygotowanie:

Soczewicę gotujemy do miękkości, studzimy. Cebulę drobno siekamy i podsmażamy. Szczypior siekamy. Ser ścieramy na grubych oczkach tarki. Jeżeli bardzo lubicie oscypka, możecie dodać go więcej, wedle uznania. Łączymy ze sobą wszystkie składniki farszu, doprawiamy do smaku solą i pieprzem, słodką papryką.

Na stolnicę wysypujemy mąkę, dodajemy oliwę oraz wlewamy stopniowo wodę zagniatając ciasto. Dajemy tyle wody, ile zabierze ciasto. Ciasto powinno być elastyczne, nieklejące się. Ciasto rozwałkowujemy cienko podsypując mąką, szklanką wycinamy koła i nakładamy porcję farszu. Zlepimy pieroga i gotujemy w wodzie około 2-3 minuty od wypłynięcia. Podajemy posypane szczypiorkiem lub podsmażoną cebulką, ewentualnie posypujemy jeszcze startym serem. Pierogi można podać z ulubionym sosem.

Smacznego :)

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukiereczkiem”
gotujzucukiereczkiem.blogspot.fr

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę
(roczną lub półroczną)

Adres e-mail

Wybierz okres prenumeraty

Adres

WYBIERZ RODZAJ PŁATNOŚCI!
PŁATNOŚĆ CZEKIEM BANKOWYM, PRZELEWEM,
OSOBIŚCIE W REDAKCJI

Dane do przelewu bankowego:
ROI DORE, 6, rue Sainte Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:
konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:
IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP
Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE
prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,
obsługa abonentów:
09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

**Prenumerata promocyjna w cenie 3 € za pismo „Angora”
wraz z „Vectorem Polonii”. Można zamawiać prenumeratę
roczną (156 €) lub półroczną (78 €).**
Oferta obowiązuje od numeru 4/2014 „Vectora Polonii”

PRAKTYKI W KSIĘGARNI/ANTYKWARIACIE W PARYŻU:

Księgarnia o charakterze antykwarycznym w Paryżu poszukuje osoby zainteresowanej odbyciem praktyki/stażu.

Zakres obowiązków:

- Pomoc w prowadzeniu kartoteki książek
- Prowadzenie korespondencji - udzielanie informacji o dostępnych publikacjach oraz wysyłka katalogów
- Realizacja powierzonych zadań związanych z codziennym funkcjonowaniem księgarni

Profil kandydata:

- Absolwent/ka lub student/ka kierunku: bibliotekoznawstwo, polonistyka (mile widziane)
- Osoba dobrze zorganizowana, samodzielna i rzetelna, władająca j. francuskim w stopniu dobrym (znajomość każdego kolejnego języka będzie atutem)

Oferujemy:

- Elastyczne godziny pracy w przyjaznej atmosferze
- Współpraca zakończy się wystawieniem potwierdzenia odbycia praktyki i/lub listu referencyjnego.

Informacje praktyczne:

- Praktyki bezpłatne
- Miejsce: Paryż
- Termin rozpoczęcia i czas trwania współpracy: od zaraz/ok. 3 razy w tyg. przez min. 2 mies.

Aplikacje zawierające CV i list motywacyjny proszę przysyłać na adres: photo@roideore.com z dopiskiem „Praktyki/staż w księgarni”.

SPRZEDAM

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €
 - Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €
 - Łóżeczko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €
- Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300).
Tel: 06 21 84 71 63.

SPRZEDAM

- Żółte, skórzane botki berlińskiej, młodej i kreatywnej marki ZING
- Rozmiar 40, stan bardzo dobry (założone tylko kilka razy)
- Do odbioru na miejscu: Paryż 3 dzielnica

Kontakt: tymieck@gmail.com
Cena 75 €

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!**Zakres obowiązków:**

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonale umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
 - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysyłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI

Psycholog - Konsultacje - Paryż X

tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ:

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze.
Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem **01 42 71 84 80** lub mailowy: **magic@magicparis.fr**.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przesyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.

<input type="text"/>	<input type="text"/>
Imię i nazwisko	Zamawiam prenumeratę (roczną lub półroczną)
<input type="text"/>	<input type="text"/>
Adres e-mail	Wybierz okres prenumeraty
<input type="text"/>	
Adres	

WYBIERZ RODZAJ PŁATNOŚCI
PŁATNOŚĆ CZEKIEM BANKOWYM, PRZELEWEM,
OSOBIŚCIE W REDAKCJI

Dane do przelewu bankowego:
ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Prenumerata Francja:
konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:
IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP
Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE
prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,
obsługa abonentów:
09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Prenumerata promocyjna w cenie 1,25 € za pismo „Vector Polonii”. Można zamawiać prenumeratę roczną (65 €) i półroczną (32,50 €).
Oferta obowiązuje od numeru 4/2014 „Vectora Polonii”

Eksponaty z Muzeum Zabawek w Figueres

Bilety, bilety, bilety

Nadchodzący Nowy Rok to świetny czas na rewolucję. Niech w kalendarzu znajdzie się miejsce, a w planach czas na pocieszenie oka dokonaniem artystów. W prezencie ofiarujemy sobie bilet na wystawę, do kina czy teatru. Udajmy się tam, gdzie się dzieje!

Kreska w Katowicach

Na ścianach Muzeum Śląskiego zaprezentowano 100 plakatów. Wszystkie podpisane przez wybitnego polskiego artystę, Waldemara Świerzego. Urodzony w Katowicach twórca poświęcił swoje życie pracom graficznym. Należał do najwybitniejszych przedstawicieli „Polskiej Szkoły Plakatu”. Stworzył ponad 1800 projektów plakatów, a także okładki płyt i książek. Był autorem cyklu „Wielcy ludzie jazzu”, czy kultowego wizerunku Jimiego Hendixa i wielu innych, znanych dzieł. Jego prace charakteryzowała specyficzna kreska, tendencja do wykorzystywania malarstwa, wrażliwość na kolor. Korzystał ze zdobyczy pop-artu, secesji czy sztuki ludowej. (...) W swej twórczości niczego nie fałszował. Co najwyżej dodawał trochę osobistego ciepła, którego miał tyle w sobie dla innych” – napisał o twórcy Jacek Marczyński. Na katowickiej ekspozycji zobaczyć można m.in. plakat z 1955 r., stworzony do filmu „Czerwona oberża”, czy ten z 1957 r. do „Bulwaru zachodzącego słońca” oraz kilka portretów wybitnych przedstawicieli polskiej śmietanki artystycznej, w tym Sławomira Mrożka, Tadeusza Grabowskiego i wielu innych. Pokaz trwać będzie do 2 lutego 2014 r.

Pokojowe rozwiązania

W Museum of Contemporary Art w Sydney pokazywana jest wystawa prac Yoko Ono. Nosi ona tytuł „Wojna się skończyła! (jeśli chcesz): Yoko Ono”, który jest cytatem z kampanii, przeprowadzonej przez artystkę wraz z Johnem

Lennonem w 1969 r. Na samej ekspozycji można zobaczyć przekrój twórczości Yoko Ono (od lat 60 po współczesność), w tym: rzeźby, instalacje, filmy, spektakle i teksty. Wystawa ciekawa, a hasło niestety wciąż aktualne.

Brązowy Dziki Zachód

Kim był Kit Carson, można dowiedzieć się na trwającej w nowojorskim Metropolitan Museum ekspozycji, zatytułowanej „The American West in Bronze, 1850-1925”. Pokazany na niej obraz Dzikiego Zachodu zamknięty został w 65 rzeźbach, autorstwa 28 artystów. „Jest to pierwsza pełnowymiarowa wystawa poświęcona temu zagadnieniu” – podkreślają organizatorzy. Ekspozycja obejmuje okres od połowy XIX w. do lat 20 XX wieku, a więc czas kiedy legenda była wciąż żywa. Wśród nazwisk na ekspozycji pojawiają się flagowi artyści amerykańscy, jak: Frederic Remington i Charles M. Russell, ale także James Earle Fraser, czy Paulanship. Prezentacji towarzyszy katalog oraz wiele ciekawych wydarzeń edukacyjnych, filmowych oraz wykłady i kursy. Sama wystawa to niezwykle wędrowną w nieistniejący już świat, jakże bajeczny i legendarny. To również okazja do odkrycia w odmętach pamięci obrazów rodem z westernów czy książek.

Miś z Katalonii

W Katalonii, jakieś 40 km od Barcelony, znajduje się miejscowość Figueres. Tam, oprócz popularnego muzeum Salvadora Dali znajduje się ciekawe Muzeum Zabawek

(Museu del Juguet de Catalunya). Krążąc po salach, można podróżować w czasie dziecięcych zabaw począwszy od antyku, poprzez czasy reprezentowane przez przedmioty należące do Salvadora Dali czy Joana Miró, po współczesne roboty i komiksy. Zobaczyć można niezwykle samochody i domki dla lalek, a także kościoły z figurkami księży i wiernych, czy całe procesje. Ciekawa jest również sama strona internetowa placówki.

Krakowskie Szopki

Świąteczny nastrój podtrzymać można udając się na wystawę Szopek Krakowskich prezentowanych w Pała-

Waldemar Świerzy, „Nocny kowboj”, plakat, 1973 r.

Waldemar Świerzy, „Przełomy Missouri”, plakat, 1978 r.

Eksponaty z Muzeum Zabawek w Figueres

cu Krzysztofory, do lutego 2014 r. Zwyczaj budowania przenośnych szopek ma genezę w jasełkach i organizowanych, głównie przy kościołach, replikach stajenki betlejemskiej. Najstarsze krakowskie szopki pochodzą z połowy XIX w., a ich autorami byli murarze i cieśle. Obecnie tworzyć może je każdy, a wystawiać ten, kto zdobędzie uznanie w corocznym konkursie odbywającym się w grudniu, na Rynku w Krakowie.

Anna Rudek-Śmiechowska